

MAGYAR VENDÉGLŐS

és KÁVÉS-IPAR

Budapest, 1911 március 1-én.

XIV. évfolyam.

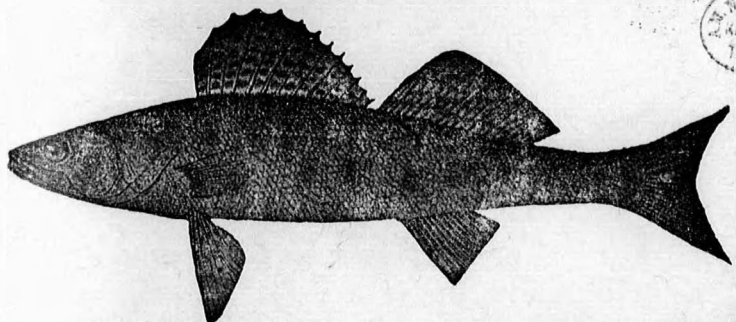
Szerkesztőség és kiadóhivatal;

5. szám.

Budapest, VI. kerület, Felsőerdő-sor II. szám.

Telefon 117-61.

Telefon 117-6.

Nagy Ignác

pinczefelszerelési

: cikkek üzlete :

**Budapest, VII.,
Károly-körut 9.**

Ajánlja dusan felszerelt raktárát leginkább a sör-, bor- és cognac-fejtéshez szükséges tárgyakból nevezetesen palaczkokat, palaczk-kupakok, parafadugaszok, czimkék, továbbá dugaszoló- és kupak-gépek, szűrőkészülékek s minden e szakmába vágó cikkek-ből legjobb és legpontosabb kiszolgálás.

= Kimerítő és képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ALAPITTATOTT 1820. ALAPITTATOTT 1820

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

ZIMMER FERENCZ

TS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HALÁSZMESTER BUDAPESTEN.

Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Fióküzlet: V., József-tér 4. sz.

TELEFON 61-24.

TELEFON 138-19.

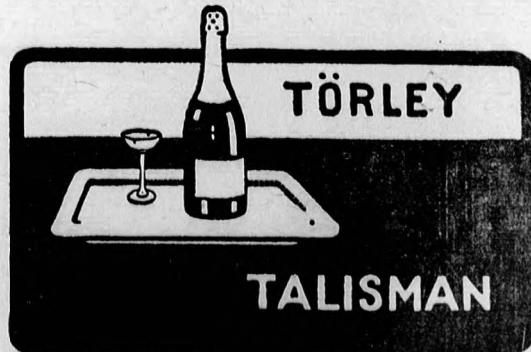
INTERURBAN TELEFON 61-24.

Sürgőnyczim: ZIMMER HALÁSZMESTER, BUDAPEST.

A „Balatoni Halászati Részvénytársaság” kizárólagos képviselője.

Fiz EGYEDÜLI halkereskedő cég, mely az előkelő háztartásokban és éttermekben szükségelt ÖSSZES halfajokat ÁLLANDÓAN raktáron tartja.

SZÁLLIT: A LEGMAGASABB KIRÁLYI UDVAR ÉS JÓZSEF FŐHERCEG Ó FENSÉGE UDVARA SZÁMÁRA.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Legmodernebb präcisions karambol- és fordítható **TEKEASZTALOK**

Teljes kávéház-, kaszinó- és étterem-berendezés.

☐ ☐ *Tekeasztalok állandóan raktáron.* ☐ ☐

BUDAPEST, V., Váci-ut 34. (KRAYER-PALOTA.)

Költségvetés és rajz díjtalan. Telefon 150-28. Kedvező fizetési feltételek.

ÁRAK :

10,10 liter korona	49.—
1/1 " "	41.—
1/2 " "	34.—
3/8 " "	28.—

Budapesti raktárból érte.

Minden megrendeléshez plakátok, menükártyák, poharak, szipkák, fogvájók, stb. mellékelteknek.

Cím:

Krondorfi kútállalat
Budapest, V. kerület,
Zoltán-utca 10. szám.

Főpinczér urak!

Ha egy levelezőlapon pontos címüket, az üzlethelyiség megjelölésével közlik velünk, **díjtalanul és bérmentve küldünk**

SZÁMOLÓ CZÉDULÁK AT

„Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“

kiadóhivatala

Budapest, VI., Felsőerdő-sor 11.

Csakis írásbeli rendelést fogadunk el.

STEINER JÓZSEF ÉS FIA

FINOM SÜTŐDE ÉS CZUKRÁSZDA

BUDAPEST, IX., VÁMHÁZ-KÖRUT 9. SZAM.

TELEFON 65—32. ♦♦♦♦ ALAPITTATOTT 1872. ÉVBEN.

FIÓKÜZLET: VI., Király-utca 70. ♦ Telefon 15—03.

Szálloda

elsőrangú, huszonnégy szobával **Szlavonia nagytorgalmu határvárosában**, helyben az első szálloda, kávéházzal és vendéglővel **eladó.**

!! Kedvező alkalmi vétel !!

Bővebb felvilágosítás **J. S.** jelige alatt e lap kiadóhivatalában kapható.

SEIFERT HENRIK ÉS FIAI

császári és királyi udvari tekeasztalgyár,
cs és kir. szabadalm. Jégsekrengyár.
Árjegyzék vidékre ingyen és bérmentve.

Budapest, VII. ker., Dob-utca 90. szám.

SOK PÉNZT HOZ

**ANDRÉNYI
SEC**

MINDEN ÜZLETNEK.

Speciális. Kiváló minőség!

ENGEDMÉNYEK

KEDVEZMÉNYEK

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP.

A „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíj-Egyesülete“ — A „Debreczeni szab. kir. városi Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Nagyvárad Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata“ — Az „Újvidéki Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Kassai Vendéglősök, Kávésok, Korcsmárosok és Pinczerek Egyesülete“ — Az „Aradi Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata“ — A „Szegedi Szállodások, Kávésok, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Győri szab. kir. városi Vendéglősök, Italmérők és Kávésok Ipartársulata“ — A „Szatmár sz. kir. városi Vendéglősök, Kávésok és Pinczerek Egyesülete“ — A „Pozsony szab. kir. városi Szállodások, Vendéglősök, Korcsmárosok és Kávésok Ipartársulata“ — A „Borsodmegyei Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Egyesülete“ — A „Pécs-Baranyai Vendéglősök Ipartársulata“ — A „Kiskunfélegyházi Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Budapesti Kávésipartársulat“ — A „Nógrádvármegyei Korcsmárosok és Italmérők Egyesülete“ — A „Budapesti Kávésok Szövetsége“ — A „Pozsonyi Pinczér Önszegélyző és Menhely-Egyet“ — A „Nezsideri és Rajkai Járás Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Tata-Tóvárosi Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Magyar szállodás és vendéglős munkaadók egyesülete“. A — „Turóc vármegyei szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre . . 3 korona. | Egész évre 12 korona.
Félévre . . . 6 korona. | Egyes szám ára 50 fillér.

TELEFON: 117-61.

Megjelen

minden hó 1. és 15. napján.

Laptulajdonos-szerkesztő:

F. KISS LAJOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal;

Budapest VI., Felsőerdősor 11.

Hirdetések főlvétele ugyanott.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hauer Bertalan

(F. K. L.) A magyar szállodás, vendéglős és kávéipar egy érdemes és országszerte osztatlan szeretetnek örvendett alakja költözött jobblétre. Fiatalon, a pusztító kór gyötrő fájdalmai által megtörve hagyott itt bennünket *Hauer Bertalan*, debreczeni ipartársulatunk nagyevű elnöke és megalapítója, orsz. szövetségünk és orsz. nyugdíjegyületünk kiváló előharcosa, a vendéglősipari szakoktatás lelkes, ügybuzgó és áldozatkész bajnoka . . .

Egyike volt ő ama kevés vezérferfiaknak, kik évtizedek óta a legnagyobb odaadással foglalkozott iparunk közérdekű törekvéseivel, melyeknek története minden egyes lapján találkozhatunk jól ismert nevével. Buzgalma, lelkesedése, nemes jóakarata, ipara iránt érzett végtelen szeretete egyformán nyilatkoztak meg ugy ipari, mint ipartársulati működésében, hivatását, elnöki kötelességeit pedig oly komolyan vette, oly nagy kötelességtudással fogta fel, hogy a vendéglősipart érdeklő minden egyes ügygyel egyforma odaadással foglalkozott és minden országos ügy előkészítésében, vagy megoldásában előkelő szerephez jutott. A vendéglősipar legkiválóbb vezérferfiaival teljesen egy csapáson haladt és amit ezek az ipar érdekében az ország szívében jelszónak kiadtak, azt a vidéken nála szebben, jobban valóra nem váltotta senki. Így lett alatta Debreczen iparunknak, szövetségünknek, nyugdíjegyületünknek, szakoktatási ügyünknek egyik legerősebb vára, ő maga pedig, aki ma a kamarában védte meg igazi civilizációs érdekeit a debreczeni pinczériskola érdekeit, néhány nap mulva ismét — mint az »Internationaler Gasthofbesitzerverein« tagja — idegenforgalmunk érdekében izzó lelkesedéssel szavalt Koppenhágában, Zürichben, vagy a Rajna melletti Kölnben a magyar föld varázslatos szépségeiről, nemzete nagyságáról és dicsőségéről:

iparunk egyik legjobb fiává, az igazi, lelkes magyar, de európai színvonalon álló szállodás valóságos mintaképévé. Nagynak, gazdagnak és hatalmasnak szeretne volna látni iparát, a kálvinista Rómában, »az iskolák városában« szállodavárosról álmódzott, telve idegenekkel, kiknek lobogó lelkesedéssel magyarázná a délibábos nagy magyar Alföld páratlan szépségeit. Mindenkit szeretett és e szeretet által vezetve létesítette a debreczeni pinczériskolát, a nyugdíjválasztmányt, hogy iparunk serdülő ifjúságát egyformán részesíthesse a szellemi és erkölcsi nevelés és az anyagilag is biztosított jövő áldásaiban. Működésében nem a hiúság, hanem egy nagy cél vezette: a magyar vendéglősipar fejlesztése és e törekvésében oly sok buzgalmat, nemes ambíciót és lelkes áldozatkészséget fejtett ki, hogy őt is mindenki szerette és iparunk büszkén vallotta őt magáénak.

Élete és munkássága történetét a vendéglősipari történetírás legszebb lapjai fogják megörökíteni, mert minden erejét iparának szentelte, melynek érdekében országos szövetségünk közgyűlését két ízben is Debreczenbe hívta meg kongresszusra.

Élete ötvenkét esztendejéből három évtizedet élt iparának, melyet oly hirtelen hagyott itt, hogy halála szinte meglepetésszerűen hatott, bár mindenhol tudták, hogy már hónapok óta betegeskedik.

Hauer Bertalan elhalálozásáról családja a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. *Hauer Bertalan*né, szül. *Vrublovszky Zsófia* úgy a maga, mint az alólírottak, valamint a nagyszámu rokonság nevében mélyen lesújtva a rettentő csapástól, leírhatatlan fájdalommal tudatja, hogy hűségese élettársa, a nemeslelkű és ragyogó jellemű férjü, *Hauer Bertalan* Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagja, debreczeni kereskedelmi és iparkamarai tanácsos, a Szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és kávéipar ipartársulatának elnöke, a Debreczeni hitelbank r.-t. igazgató-tanácsának tagja, a Korona Takarékos és Hitelszövetkezet igazgatótagja, a Pinczériskola elnöke és megalapítója,

Szent Margitszigeti üdítővíz.

A legkiválóbb széneavval telített ásványvíz. Mint az állati víz nagyon kellemes, jóhatású, egészséges. Szent-Margitsziget gyógyfürdő felügyelősége. Telefon: 36-52. Saját kezelésében. Telefon: 36-52.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Altalános Berendezési Részv.-társaság

Billárd-, fabutor- és hűtőkészülékek gyára

Budapest, VII., Gizella-ut 26.

Telefon: 65—75. Sürgőnyezim: Berendezők Budapest.

Levélbel vagy szóbeli megkeresésre költségvetéssel, rajzokkal és tervekkel készségesen díjtalanul szolgálunk.

a Debreczeni vendéglősök, mészárosok és hentesek jéggyárának elnöke, a Magyar vendéglősök országos szövetségének igazgatósági tagja stb., a Royal nagyszállóda és kávéház tulajdonosa lankadatlan szorgalom és munkásság közepette eltelt életének 52-ik, zavartalan boldogságu házasságának 26-ik évében 1911. évi február hó 17-én éjjel fél egy óraker hosszab szenvedés után szerettei körében csendesen jobblétre szenderült.

Az életében mindig közcélokért lelkesedett és általános közszeretnek örvendett felejthetetlen halott temetése február 19-én, vasárnap délután 2 óraker lesz a Hunyadi-utca 2. számú gyászaházból, az izraelita vallás szertartása szerint.

Kelt Debreczenben, 1911. február 17-én.

Surányi Sándorné szül. Hauer Teréz testvére, Surányi Sándor sógora, Deák Imre veje, Hauer József unokaöcs nejével és gyermekeivel, Deák Imréné szül. Stuller Mariska gyermekével, Baka Elek és Bertalan nevelt gyermekei, özv. Hauer Ignáczné sógornője, Baka József és Géza unokaöccsei.

A debreczeni ipartársulat a következő gyászjelentést adta ki:

A »Debreczeni szállodások, vendéglősök, kávé-sok és korcsmárosok ipartársulata« mély részvétellel tudatja Hauer Bertalan urnak, az ipartársulat érdem-dus elnökének 1911. évi február hó 16-án történt gyászos elhunytát.

A boldogult hült tetemei f. hó 19-én délután 2 óraker fognak a Royal-épületben levő lakásáról örök nyugalomra kísértetni.

Öszinte részvétünk kíséri utolsó útjára.

Debreczen, 1911. február hó 17-én.

Szakszervezeti hazudozás.

Irta: Mészáros Győző a Budapesti Kávésok Szövetsége elnöke

A »Szakszervezeti Értesítő« februári számában ismertető közlemény jelent meg a budapesti kávé-ségédek szakegyletéről, amely közlemény elejétől végig valótlán adatokat tartalmaz. Habár régtől fogva hozzá vagyunk szokva, hogy a szakszervezeti taktiká-nak egyik legkipróbáltabb fegyvere a tények elferdíté-se, mégis kötelességünknek tartjuk az igazság ér-dekében e közleményre néhány szóval reflektálni. A mikor ezt tesszük, nem az a célunk, hogy ellenfelein-kezt hadviselésük fonák és tarthatatlan voltáról meg-győzzük, — mert hisz ez meddő kísérlet volna! — hanem hogy rámutassunk arra, hogy mennyire óva-kodniok kell dolgozó munkásainknak, hogy »írásban és szóval dolgozó alapostolaik« hamis szójátékainak, nagyhangu írásbeli kijelentéseinek — a multak szo-moru tapasztalatai után! — újból fel ne üljenek és ne tegyék ki magukat egy második kálvária-já-rás gyötrelmeinek. Nem felel meg a valóság-nak, hogy a budapesti kávé-ségédek 70%-a tagja az egyletnek, még kevésbé remélhető, hogy pár hónap alatt az összes munkások belépnek ebbe az egyletbe.

Rengeteg nagy tömeg zárta el a temetés napján kora déutlán a »Royal«-szállóda körül a Piacz- és Hunyadi-utca közlekedését. A debreczeni társadalom minden rétege sűrű sorokban vonult fel megadni a végtisztességet Hauer Bertalannak s mindenki az igaz részvét könyeivel szemében tett élő tanúságot ama közszeretetről, amely őt körülvette s amelyvel az egyéni kiválóságait elismerte.

A »Magyar vendéglősök országos szövetsége« és a »Szállodások, vendéglősök, kávé-sok, pinczerek és ká-véségédek orsz. nyugdíjgyesülete« és a Munkaadó Szövetség Bokros Károly elnök, Kommer Ferencz al-elnök és dr. Nagy Sándor jogtanácsos által képví-seltették magukat, kiket megérkezésükkor a pályau-varon Ottó Sándor ipartársulati alelnök és Márkus Jenő szakiskolai gondnok vezetése alatt dr. Rédey Rezső titkár, Polster Adolf szakiskolai igazgató, Ele-jánty Sándor tanár, Surányi Sándor, Hauer József, Szarvady Pál, Deák Imre ipartársulati tagokból álló küldöttség fogadott.

A temetésen ott láttuk az iparkamara elnökét, Szentkirályi Tivadart, alelnökét, Falk Lajost, Dávid-házy Kálmán ipartestületi elnököt s a kamara és ipar-tesület nagyszámu tagjait. A vendéglős ipartársulat Ottó Sándor alelnök vezetése alatt csaknem teljes számban jelen volt, hiszen szeretett elnökét temette. Ugy szintén a pinczériskola egész tanári kara, mely egyik alapítóját gyászolja az elhunytban. De nem-csak a jelenvolt minden rangbeli közönség nagy tö-mege jelezte, hogy itt egy jó, mindenki szereteté-ben élt polgárt temetnek, hanem az ország minden részéből érkezett részvét-táviratok, amelyek száma több százra rug, mutatta azt, hogy nemcsak Debreczennek, de az egész országnak volt gyász az ő elhunytja.

Gundel János az orsz. szövetség és a budapesti ipartársulat nevében a következő táviratot küldötte: »A magyar vendéglősök országos szövetsége és a bu-dapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata mély megdöbbenéssel, nagy fájdalom-mal értesült ipartársulatuk nagynevű elnökének elha-lálózásáról. Részvétünk gyászukban nagy, őszinte és szívből jövő, mert Hauer Bertalanunk nemcsak Deb-

A valóság az, hogy a szakegylet helyiségeiben most is, mint azelőtt, állandóan jelen vannak a nyári ki-segítők, akik a téli hónapokban munkátalanok lévén, ott keresnek menedéket a hideg időjárás ellen. A munkában levő kávé-ségédek ugyszólván kivétel nél-kül távol állnak ettől az egyesülettől, amit éppen az idézett közlemény bizonyít legfényesebben, mikor azt mondja, hogy tagjainak száma 730. Ennyi tényleg Budapesten a munkanélküli pinczerek száma, míg a munkában levőké több, mint 2000.

Valótlán, hogy a szaklap havonta kétszer jelenik meg, mert évenként legfeljebb két-három számát látja a nyilvánosság. És ebben is minő vérevesztett, szá-nalmas vergődés, minő verejtékes küzdelem a leta-gadhatlan tények, az igazság ereje ellen! Elvesztvén a létjogosultság minden alapját, a régi hitelüket vesz-tett frázisokkal, az általuk lejáratott, diszkreditált »esz-mékkal« próbálnak újból toborozni abból a táborból, mely boldog, hogy megszabadult gazdálkodásuktól, terrorjuktól, melynek nyügét amugy is oly nehezen türték. Elfelejtik, hogy munkájuk a létfentartást, a mindennapi kenyeret tette hiveik számára bizonyta-lanná; hogy amit egynek adtak, mástól vették el; hogy békés munkások nyakára néhány lelkiismeret-

ÜVEGÁRUK

legjobban

Erhardt Jánosnál IV., Petőfi-tér 3.

szerezhetők be.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

LITKE
„CASINO” pezsgő
 külön töltés

— Budapesti főraktár: —

IV., Szép-utca 3. sz.

Telefon: 10—85. ✱ Telefon: 10—85.

reczen, hanem az egész ország vendéglősiparának büszkesége volt, kinek neve áldott és tisztelt lesz közöttünk örök időkre. Gyászoló igazgatóságunk és elnökségünk nevében *Gundel János*, elnök.

Harsányi Adolf a budapesti kávéipartársulat nevében a következő táviratot küldötte: »Hauer Bertalan ipartársulat elnök ur elhalálása alkalmából fogadjon a testvértársulat legmélyebb részvétünk őszinte nyilvánítását. Budapesti kávéipartársulat. *Harsányi*, elnök.«

Gundel János elnök Hauer Bertalan özvegyéhez a következő táviratot küldötte: »Megrendült szívvel értesülök Nagyságod áldottlelkű férjének gyászos elhalálásától. Legjobb barátomat, hű munkatársamat siratom benne, akire mindig szeretettel és büszkeséggel néztem. Az isteni Gondviselés nyújtson Nagyságodnak a rettenetes csapás elviseléséhez erőt és vigasztalást. *Gundel János*.«

A *Törley József* és *Tsa* pezsgőgyár igazgatósága a következő táviratot küldte: »Kérjük, tolmácsolja az ottani igen tisztelt ipartársulat előtt legmélyebb, őszinte, szívből jövő részvétünket nagyérdemű elnökük,

len igazgatót és egy-egy máshol elhelyezkedni »titkárt« ültettek, hogy meggyűlöltették magukat és éljátszótlak kisdied játékaikat. Hát ezt a tánczot akarják újból kezdeni?

A valósággal homlokegyenest ellenkezik az az állítás, hogy 173 kávéházban dolgoznak a munkások egyéni szerződés alapján. A valóság az, hogy a 280 üzlet közül 240 a szövetséges munkaadók közvetítőjéből szerzi be munkásait, míg 40 üzletben — és pedig kizárólag azokban, amelyeknek vendégei a munkások sorából kerülnek ki — egyéni szerződés alapján dolgoznak a munkások, azonban a ritkán megjelenő szaklap is állandóan panaszkodik, hogy ezek a munkások sem akarnak az egyesületben tagsági díjat fizetni. Miért is fizetnének? Hogy néhány Zala-kávéházbeli vezérszónok, aki rendszerint huszonhatodrangú pinczér, újból hivatalhoz juthasson, vagy hogy egy törekvő titkár fényes fizetéshez jusson? A közvetítő a munkaadók kezében van és marad, mire jó hát a szakegylet, a szaklap? Érthető, nagyon is érthető tehát a még mindig reménykedő, csekélyszámú hívek vonakodása a tagsági díjak fizetésétől. Seh-

Hauer Bertalan gyászos elhalálása alkalmából. A kiváló férfiú disze volt iparának, mintaképe a polgári erényeknek, kit tiszta jelleméért mi is mindig nagyra becsültünk és szeretettel vallottunk házunk hívének *Törley József* és *Tsa Szenté* igazgató, *Pfender* igazgató.

A »Magyar Vendéglős és Kávés-Ipar« szerkesztősége a következő táviratot küldte: A »Magyar Vendéglős és Kávés-Ipar« szerkesztősége nevében add át szívből jövő részvétemet az ipartársulatnak, mely Hauerben legerősebb oszlopát vesztette el. *F. Kiss Lajos* szerkesztő, titkár.

Itt említjük meg, hogy a budapesti küldöttség »A magyar vendéglősök országos szövetsége és az orsz. nyugdíjgyejesület igazgatóságai alapítójuknak és igazgatójuknak — Hauer Bertalan« felirattal Márkus Jenő alelnökkel hatalmas koszorút helyeztetett a gyászházban felállított ravatalra. A gyászházban pontban két órakor kezdette meg *Krausz Vilmos* főrabbi a szertartást s a halotti ének után megható és magas szárnyalású beszédben méltatta Hauer Bertalan érdemeit, kiváló szorgalmát, jótékony szívét és fényes pályafutását. Meghatottsággal állapította meg, hogy a társadalom rang, vagyon és vallási különbség nélkül megjelent gyászoló nagy gyülekezete dicséri minden szónál szebben Hauer Bertalan erényeit és nagy érdemeit.

Ezután sűrű sorokban indult meg a gyászmenet s a Hunyadi-utcától a vasuti állomásig sűrűen felsorakozott kocsisor.

A temetőben a sirnál *Rédei Rezső* dr., ipartársulati titkár, az ipartársulat nevében a következő szavakkal bucsuzott a halottól:

— Mikor egy barátunk sorainkból örökre távozik, az mindig fájdalommal tölti el azokat, akik tényleg vagy gondolatban utolsó útjára kísérik. Kétszeres a fájdalom akkor, ha az a barátunk idő előtt dőlt ki sorainkból, de még sokszorosan nagyobb a fájdalom akkor, ha végezetében tragikum van. Ha végezeténél

sem látják a várható ellenszolgálatot, amint nem látják a vezért sem, akiben teljesen megbizhatnának. Csalódni eleget csalódtak már.

Az igaz, hogy az iparban jelenleg rendezett állapotok uralkodnak. Nevezetesen 1910. április óta meg van a heti 14 K fizetés és érintetlen a heti szabadnap, de a fölemelt fizetést is a munkaadók léptették életbe a saját jószántukból és ezeknek ipartársulata és szövetsége örökdi a szabályok betartása fölött, míg ellenben ugyancsak a szaklap tanusítja és állandóan panaszolja, hogy az egyéni szerződéses üzletekben sem fölemelt fizetés, sem rendes szabadnap nincsen.

Végül néhány szót a frakk-viselet fölújításáról. Tény az, hogy néhány üzletben a frakkviseletet újból behozták, de ebben a kérdésben a munkaadók még eddig egyáltalán nem foglaltak állást. Ha azonban a kérdés napirendre kerül, a munkaadók legjobb belátás szerint fognak ebben a kérdésben határozni, meg nem ijedve a nagy garra lelőre bejelentett harcztól.

BORHEGYI F.
 borkereskedő ■ Budapest

Ajánlja a legjobb francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

V., Gizella-tér 1. szám.
 Pinczék: Budafokon és V., Dorottya-u. 8.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Katzky Lajos

épületműlakatos-mester

„ZEPHIR” szabad. ajtócsukók és
elszöndü tűzhelyek mintaraktára

Budapest,

VI. ker.,

Liszt Ferenc-tér 14.

Telefon 22—78.

véges emberi eszünkkel megdöbbenéssel érezzük úgy, hogy ez nem jól történt, ennek nem így kellett volna történnie. Ilyen tragikum az, ha pl. a hazáját szerető hős a csatamezőn egy ólomgolyó véletlen járásától kerül el holtan s a haza elveszti azt a sok és nagy szolgálatot, amelyet ez a hős még tehetett volna. En ilyen hősek látom Hauer Bertalant. Az ő iparának csatamezőin, munkája közben és annak következtében érte őt a korai halál s mi, akik most itt szomorú szívvel álljuk körül az őt elnyelő föld száját, nemcsak a személyileg jó, odaadó, kedves barátot veszítettük el benne, hanem az ipari életnek, a közjónak egy erős, életeleves harcosát s vele együtt elvesztettük azokat az értékükben folyton növekvő szolgálatokat, melyeket tőle várnunk egész multja, egész élete folyása jogot adott.

Elmondta továbbá Rédei, hogy, mint a legendás idők jó katonája — gyermekkorban már az ipari harcmezőn küzd, tíz éves korában már a pinczéri pályán működik. Élénk színekben jelezte a fényes pályafutást, melyet szorgalmas és tevékeny munkálkodása révén ért el. Megemlékezett számos köztisztviségben szerzett érdemeiről, majd így folytatta:

— Feledhetetlen érdemei maradandó nevét biztosítják a pinczér tanonciskola megalapítása körüli munkálkodásai, melynek sorsa elalvó élete lángjának utolsó óráiban is élénken érdekelte és kinzó fájdalmai között is foglalkoztatta. Szolgálatait elismerte mindenki. Becsülte benne mindenki a szépnek s jónak harcosát. Évente járt külföldön s a vendéglősök nemzetközi szövetségének magyarországi tanácsosa is volt. Kartársainak jó czimborája, minden jó embernek jó barátja volt. Akármerre ment az országban, mindenütt és mindenkinek csak »Szervusz Berezi« volt. Az ő nagy szíve meleg barátságába épp úgy befogadta a kóristát, mint a Nemzeti Színház tagját, a riportert, mint a képviselő főszerkesztőt, a kisembert, mint a nagy urat, kik mind-mind széles ez országban, ahol csak megjelent, így köszöntötték: »Szervusz Berezi.« És ő, munkás életének öntudatos fejével nem a megalázkodás hajlongásával fogadta a nagyur »Szervusz Berezi« köszöntését, minthogy nem is a leereszkedés bántó hangján viszonzotta a kis ember »Szervusz Berezi« köszöntését, minthogy nem is a leereszkedés ta szíve melegét kis és nagy urnak egyaránt.

Mondjuk hát neki még egyszer, könyes szemmel és sajtó szívvel: »Szervusz Berezi!«

Azután Bokros Károly rövid szavakban — mert hisz nem a beszéd, hanem a tett embere volt az elhunyt, — búcsuzott el tőle az ország kollégái nevé-

ben. »Megrendülve állunk, — így szólott, — örök pihenőd előtt, kedves barátunk, hogy földi maradványaidtól az ország összes vendéglősei nevében örökre búcsút vegyünk! Évek, évtizedek hosszú során át fáradhatatlan dolgozva, iparunkra mindig csak dicsőséget hoztál, de azért most látjuk csak igazán, mit vesztettünk benned! Mert elzarándokolva ide, hogy utolsó utadon is elkisérjünk, látjuk, hogy megértettek és megszerettek pátriában is, aki mindig a keresetlen egyszerűség embere voltál! Polgártársaid és iparunk érdekeiért küzdve és harcolva, a polgár és igazi vendéglős mintaképe voltál, lelkesítő szavadnak és lelkes tetteidnek mindig a köz, az emberiség látta a hasznát! Most, hogy megsebzett szívvel állunk ravatalodnál, fogadjuk, hogy emlékednek is tiszteletet fogunk szerezni. Isten veled! Pihenj nyugodtan e földben, melyet úgy szerettél, pihenésed legyen csendes és nyugodt, tetteidért légy áldott most és örökkön örökké! Isten veled! . . .

Most már ott nyugszik Hauer Bertalan a temető csendes ölében, a sírásók munkájukhoz látnak, még néhány perc és a frissen felhantolt sírdomb fövénye várja a tavaszi fű zöldelését a drága halott hamvai fölött. Nekünk csak emlékét hagyta, melyet követendő mintaképpül szeretnénk felállítani azoknak, a kik iparunk javáért vannak hivatva dolgozni . . .

Glosszák a hétről.

A vendéglősök és a borárok emelkedése. — Upor József felolvasása. — A fogyasztási szövetkezetek visszaélései. — Az egyetálapítások vándorapostolai. — Látogatás Bécsben.

Kétségbe kellene esnünk a vendéglősipar jövője felett, ha mindaz, amit a »Borászati Lapok« f. évi február hó 12-iki számában »A vendéglősök és a borárok« czimen olvasunk, a tényeknek valósággal meg is felelne.

»A magyar korcsmárosok nagyobb része, — írja a B. L. — csak annyi borkészlettel rendelkezik, a mennyi az ő havi, negyedévi, legfeljebb félévi szükséglete. Amelyik — pedig de sokan vannak! — borkereskedővel áll összeköttetésben, az persze borszükséglet és így a borárok emelkedése esetén teljesen annak van kiszolgáltva, amelyik pedig maga szerzi be a szükségletét, az még rosszabb helyzetben van, mert vagy egyáltalán nem képes neki konvenialó távolságból bort szerezni, vagy csak oly áron, mely mellett ő már becsületes uton nem kereshet. Ez a helyzet vár korcsmárosaink nagy részére tavasszal. A készlet fogytán, a kereskedők által kért árak egyre növekedők, a termelőknél heverő bor pedig sem hitelbe nem kapható, sem kisebb tételekben. Minden valószínűség szerint a borpiacon márczius—áprilisban oly hausse lesz, amilyenre az utolsó 15 évben nem volt példa s amely a magyar és osztrák borkereskedők előrelátható licitálása mellett a kisebb vendéglősöket képtelen helyzetbe fogja hozni. Azért mi a magunk részéről is helyeselhetjük a vendéglős-szaklapok figyelemztetését, hogy a kis- és nagykorcsmárosok igyekezzenek mielőbb, de mindenesetre még a márcziusi campagne megindulása előtt legalább is 8—10 havi szükségletüket beszerezni, mert nyárra kiürülnek a hordók és nem lesz mivel ellátni a vendégeiket.«

A »Borászati Lapok« cikkkiróját teljességgel megnyugtathatjuk, hogy aggodalmait tulzottak, indokolatlanok. Nagyon rosszul ismeri a vendéglősök viszo-

Vendéglői Kölcsönfehérnemű „A. B. C.” Egyesült Fehérnemű-Kölcsönző Vállalat,
legolcsóbban szállít és pontosan cserél az VI., Eötvös-utca 30. ♦ Telefon 46—86.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

nyait is, ha csak nem a gombamódra szaporodó pálinkamérő korcsmárosokra gondol, kiknél a bor valóban csak mellékes árucikk! — ha azt hiszi, hogy jobb — akár fővárosi, akár vidéki — vendéglős csak havi, negyedévi szükséglettel van ellátva. Elvértve akad talán itt-ott ilyen is, de nagyjában ennyire szegények még sem vagyunk, amire legszebb bizonyítékul — hogy csak Budapestről szóljunk, — talán elég, ha a budafoki, kőbányai stb. vendéglős borpinczékre hivatkozunk. Mi úgy tudjuk, hogy vendéglőseink, a kik bizony ma már készpénzen és a termelőnél, vagy csakis egészen megbízható borkereskedőnél vásárolnak (maradt még egy pár Darányi gonfoskodása ellenére is!), úgy el vannak látva borral, hogy nem igen kell a borpiacz árhullámzásaitól tartaniok, de semmiesetre sincs szükségük arra, hogy a pillanatnyi konjunkturák hatása alatt bevásárlásaikkal az árakat még inkább felszöktessék. Hogy melyek voltak ama vendéglős szaklapok, melyek kartársainkat ennek dacára arra buzdítják, hogy nyakra-főre siessenek vásárlásaikkal, nem tudjuk, annyi bizonyos, hogy iparunknak nem tettek jó szolgálatot, olybá tüntetvén fel vendéglőseinket, mint akik borszükségletüket napról-napra, hétről-hétre szerzik be. Hogy ebből iparunk ellenségei újból fegyvert fognak kovácsolni a vendéglősök borainak megbízhatósága ellen, több, mint bizonyos. Bizonyos az is, hogy ezzel egyes szaklapok nem sokat törődnek.

*

Upor Józsefnek, a budapesti kávésiipartársulat

SOMLÓ BERNÁT FESTŐ ÉS MÁZOLÓ
BUDAPEST, VII., Rózsa-utca 27. sz.

alelnökének a kávéházi lopásokról és kártevésekről a társulat legutóbbi társasvacsoráján tartott beszédével lapunk révén több napilap is behatóan foglalkozott. Érdekes, hogy majdnem valamennyi — ha utolsó eszköznek nem is a kávéház eladását ajánlja, — a kérdés humoros oldalát kapta fel, ezzel is dokumentálva, mily fogas kérdést vetett fel Upor akkor, mikor a kávéházi tolvajok elleni védekezés kérdését vetette fel. A »Pesti Hírlap« f. évi február hó 17-iki számában »Övintézkedések« (Amerikából) czimen a következő reflexióban foglalkozik Upor témájával:

Első kávé: Végső kétségbeesésemben ruhatárat rendeztem be, hogy biztosíthassam üzletemet és vendégeimet a kabátlopások ellen. Külön embert alkalmaztam és jól megfizettem, azzal a kikötéssel, hogy nem szabad borraivalót elfogadnia. Egy hétig semmi baj sem történt és egyetlen télikabátot nem loptak. A következő héten azonban alig győztem a kártérítéseket fizetni, mert egy élelmes, kitanult zsvány a ruhatáros által kiadott számokat utánozta s ezek fölmutatása mellett a legértékesebb prémes bundákat emelte el.

Második kávé: Miután én ennek a lehetőségére már eleve gondoltam, eszem ágába sem jutott, hogy holmi ruhatárra költsek. E helyett arra határoztam el magam, hogy detektivet fogadok s azt bízom meg a tolvajok megfigyelésével. Ami a detektivet illeti, lelkiismeretesen, ügyesen járt el és minden kabátlopást meggátolt. A szerencsétlen azonban annyira vigyázott a vendégek holmijára, hogy a magáéről teljesen megfeledkezett s azt már másnap annak módja és rendje szerint eltüntették.

Harmadik kávé: Semmi sem nagyobb oktalanság, mint detektivre bízni az efajta dolgokat. A detektív is ember s miután az, tehát kibic is, aki inkább figyelemmel kíséri a játékosokat, mint a tolvajokat. Azonkívül pedig, hogy a kávéházban szórakozik, busás napidíjat is követel. Ahelyett tehát, hogy ilyen megbízottat alkalmaztam volna, egyszerűen plakátokat függesztettem ki a kávéház falára s ebben vendégeimet a kabátlopások dolgában azzal vigasztaltam meg, hogy állandóan két detektív örködik a tolvajokra. Ennek azután az volt a következménye, hogy az a nyájas idegen, aki télikabát lopása céljából lépett az üzletbe, nem mert a tolvajlás mezejére lépni, komolyan véve a detektívekre vonatkozó hirdetést. Meg kell azonban vallanom, hogy az eredmény még sem volt valami jó, mert hiszen a vendégeim, amikor azt hitték, hogy két titkos rendőr örködik, majdnem valamennyien elmaradtak. Ugy látszik, nem volt kedvük az ő társaságukban kávézni s okuk is lehetett arra, hogy távol tartsák magukat tőlük.

Negyedik kávé: Ami engem illet, én sok minden módot megpróbáltam, de egyiknek sem volt meg a kívánt eredménye. Bármit tettem is, minden héten előfordult egy kabátlopás s így minden héten ki kellett fizetnem tiz-husz dollár kárpótlást. Ezt a külön kiadást persze nem birta meg az üzlet és így, hogy a kárpótlási összegeket valamely módon behozzam, én magam loptam el egyes vendégeim télikabátját. Így azután amit elvesztettem a réven, behoztam a vámon.

A humoros kommentár, ha másra nem, hát arra jó, hogy megtudjuk belőle, mit »nem kell tenni« a kabáttolvajok ellen.

Speciálalista kávéházak és élettermek festésében.

Elvállal e szakmába vágó munkákat helyben és vidéken.

Költségtétellel díjtalanul szolgálók Vidéki levelekre azonnal válaszolok.

számos ELISMERÉS. ♦ ♦ ♦ ♦ TELEFON SZÁM: 157-54

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Első Pilseni Részvénysörfőződe PILSEN.

Magyarországi vezérképvisellete

Ifj. Lövy Adolf és Társa
BUDAPEST, VIII. Szentkirályi-utca 14. sz.

Alapított 1869.

Telefon 144-00.

Magyarország bármely állomására szállítja az általa képviselt

első pilseni részvénysört

világhírű gyártmányt. — Vendéglősök és t. érdeklődők sziveskedjenek közvetlenül a fenti céghez fordulni.

Vidéki városokban lerakatot és képviselést létesít.

Azt a sok bajt, kellemetlenséget és károsodást, melyet a fogyasztási szövetkezetek a vidéki vendéglősöknek, kereskedőknek okoznak, már nem tűrhették tovább a nagylétei vendéglősök, kereskedők és szám szerint 45-en összeállottak, hogy az ottani fogyasztási és értékesítő szövetkezet ellen fenforgó súlyos panaszok orvoslását keressék. E panaszok abban csúcsosodnak ki, hogy a szövetkezet alapszabályellenesen nem tagoknak is árusít, szóval nyílt boltot tart fenn, melyben akárki a szövetkezeti tagokra nézve megszabott árakon szerezheti be szükségleteit, sőt vidékiek is vásárolhatnak. Ezzel szemben a szövetkezet az adózás terén mégis rendkívül nagy kedvezményeket élvez. Például múlt évi üzleti adója csak 4 K 62 fill. volt, holott a panaszosok kimutatták, hogy több nagylétei szatóc, kiknek forgalma a szövetkezeti bolt forgalmának egy tizedét is alig teszi ki, 150—160 K évi adóval van megróva. A »Magyar Kereskedők Lapja« mely e visszaélésekre először hívta fel a közfigyelmet, kiemeli, hogy nagy és illetéktelen kedvezményben részesíti a szövetkezetet a község is mint regalebérlő. Például 60 hliter bor adója fejében 12 K fogyasztási adóban egyezett ki a szövetkezettel, míg egy Weisz nevű korcsmáros 15 hl. bor után 80 K fogyasztási adót fizet. A nagylétei korcsmárosok és kereskedők ezek folytán panaszt emeltek a főszolgabírónál a szövetkezet ellen az alapszabályok be nem tartása ellen, aki igazolva a panaszok alapos voltát, a beadványt Biharvármegye alispánjához terjesztette fel. Az alispán ez ügyben a kereskedelmi miniszterhez fordult utbaigazításért, aki a napokban leérkezett leiratában utasította az alispánt, hogy a nagylétei kereskedők panaszát megfelelő megkeresés kapcsán a szövetkezet működésének ellenőrzésére hivatott nagyváradí törvényszékhez tegye át. Ez a napokban meg is

fog történni s kétséget nem szenved, hogy a törvényszék a kereskedelmi törvény 248. §-a alapján élni fog jogával és az alapszabályokat be nem tartó szövetkezetet bírólai feloszlatja.

*

Aki a vendéglősipar eseményeit éber szemmel kíséri, annak figyelmét nem kerülhette el, hogy minő gombamódra szaporodnak a »Fogadó« által tenyésztett vidéki ipartársulatok, hogy e lap újra bevitte iparunkba a germán mételtyt és hogy az országos szövetséggel konkurráló és Kaszás Lajos elnöke alatt álló, új országos egyesület alapszabályai is már miniszteri jóváhagyást nyertek. A nevezett lap utazó ügynökei, az emberi hiúságra alapítván számításait, minden egyes városkában találnak egy pár szerepelni vágyó embert, akik máskülönben jóhangzásu nevüket odakölsönzik az előfizetőgyűjtő ügynökök vállalkozásához, elfelejtván, hogy annak problematikus voltáért ők is viselik azután a felelősséget. Amíg ez a munkálkodás csak arra szorítkozott, hogy a székesfőváros vendéglőseit szakítsa szét két ellenséges táborba és egyes — jelentéktelen vidéki városkákban nyisson tért az egylétesdi játéknak, a ligha lehetett kifogásunk ama hivatlan elemek szereplése ellen, akik máskülönben egész tevékenységüket a nyilvánosság kizárásával fejtik ki, most azonban, hogy működésük szélesebb mederbe terelve fejüket oly városokban is felútni merik, mint Szeged, Kassa, melyek eddigi iparunk szilárd erősségei voltak, felesleges, haszontalan, sőt káros aknamunkájukra fel kell hívunk vezető embereink figyelmét, kiknek vállaira nehezedik a fenyegető destrukcióért való felelősség teljes súlya.

Tisztelet és becsület az alapításokban buzgólkodó néhány derék, de félrevezetett vidéki szaktársunknak, de meg kell velük valami módon értetni, hogy — amennyiben buzgólkodások nem kizárólag szereplési vágyon alapul, — a lelkiismeretlen előfizető-gyűjtők halvaszületett eszmék szolgálatába ugratják őket, mikor velük az életképtelen városi és megyei ipartársulatocskákat alapítatják meg és egy oly új országos egyesülés felé terelik, melynek legfeljebb az a haszna van, hogy Budapesten nem egy, hanem két országos elnök van és hogy néhány egyebütt elhelyezkedni nem tudó, minden hivatottság és arravalóság nélküli egyén — akiket itt a »hörcsögfészek lakói« néven ismernek, de »ad personam« nem — állást teremtsen, jövedelmet szerezzen magának, holott nyilvánvaló, hogy minden új egyesület a tagoknak újabb megter-

Kutkezelőség: Eperjes. — Megrendelhető: A Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaságnál Budapest. — Telefon: 162-84.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Alapított
1850-ben.**Braun Áron és Fiai**Telefon:
81-57.

posztónagykereskedése Budapest, U. Erzsébet-tér 14.

Billiárdposztók, kamgarnok, játékasztalposztók, filcek.

A használatban kitűnőnek bizonyult minőségek a legnagyobb választékban, szolid árakban.

helését jelenti, melylyel szemben semmiféle előnyt nem élvezhetnek. A már fennálló szervezetek teljesen szolgálják az érdekképviselésekben kifejezésre jutó célokat és igazán nincs sürgős szükség még egy külön országos egyesületre. Mindezeknél fogva országos szövetségünk elmulaszthatlan kötelességének tartjuk, hogy ezen új egyesület ellen a legerélyesebben foglaljon állást, mert azok a szaklapszerkesztők és munkatársak, akik sem nem vendéglősök, sem nem korcsmárosok sem nem szerkesztők és iparunkról mindössze annyit tudnak, hogy arról tücsköt-bogarat lehet összeírni, mert senki se rug vissza miatta, igazán nem fogják megteremteni azt az egyesületet, mely iparunk érdekeit szövetségünknel jobban meg tudná védeni.

*

Kávésiparunk amugy is eseménydus történetébe nevezetes eseményként illeszkedik a bécsi kávéosoknak barátságos meghívása, akik a budapesti kávéospartársulathoz és a budapesti kávéosok szövetségéhez azt a kérelmet intézték, hogy a bécsi kávéosok munkaadó szövetségének legközelebbi alakuló közgyűlésén küldöttéig vegyenek részt és támogassák a bécsi kartársakat tudásukkal, szerzett tapasztalataikkal és az ipari szervezkedés körül szerzett gyakorlati ismereteikkel.

A budapesti kávéosokon a bécsi értekezleten képviselve lesznek a berlini kávéospartársulatok is és közel százéves ipartársulat vezetői, Brück Károly és Bayer Marczel, akikhez valószínűleg Harsányi Adolf elnök is csatlakozni fog, — első ízben fognak abba a helyzetbe kerülni, hogy tudásukat az ország határain túl is érvényesítsék iparuk érdekében, amelyet — a mint látjuk, — itthon oly jól és a komolyan dolgozó munkásság jogos és méltányos törekvéseinek biztosításával oly igazságosan oldottak meg, hogy arról a művelt nyugat mintát készül magának venni. Azzal, hogy e tény milyen dicséretes fényben tünteti fel ipartársulatunk és szövetségünk működését, ehelyütt nem kívánunk foglalkozni, inkább utalunk azonban annak a kapcsolatlaknak jelentőségére, mely bécsi követelünk szereplésével veszi kezdetét, iparunkat nemzetközi vonatkozásokhoz juttatja, amelynek hasznát és előnyeit viszont iparunk és ipartársulatunk javára gyümölcsöztetni, a mi feladatunk leendő.

A munkaközvetítés.

Irtá: Katona Géza a Magyar Szállodás- és Vendéglős-Munkaadók Egyesülete alelnöke.

A »Magyar Vendéglős és Kávésipar« január 1. és 15-iki számaiban kifejtettem, hogy mily nagy hatása volt iparunk békéjére az 1910. év tavaszán megindult szervezkedésnek és az ennek fenntartásához szükséges tömörülésnek. Az itt elmondandókkal abban a hitben egészítem ki ama cikksorozatot, hogy tisztelt kartársaimat érdekelni fogja, mily irányba kell figyelmünket irányítani, hogy ezen békét, mely iparunk fejlődésének alapföltétele, állandósíthassuk.

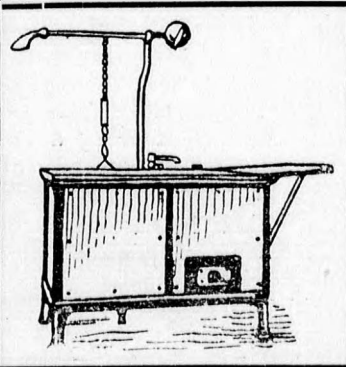
Első sorban emlékeztetükbe kell hoznom t. kar-

társaimnak azon elhatározásukat, hogy az ügynöki rendszert az ingyenes munkaközvetítő által kiküszöbölni óhajtják. Hogy ezen elhatározásunknak eleget telessünk, oda kell hatni minden kartársunknak munkaközvetítők fennállása érdekében, hogy minden egyes fővárosi szállodás, vendéglős és korcsmáros, — ugy, amint ezt a kávéosoknál már megvalósítva is láthatjuk. — tekintet nélkül arra, hogy nagy, vagy kicsi, kizárólag az ingyenes munkaközvetítőből szerezzék be személyzetét.

Megtörténik és több házban szokás, hogy az ügynök naponta elmegy az ő általa régebben kiszolgált házakba és ott ugy a személyzetet, valamint a főnököt befolyásolja és ezáltal egyenletlenséget költve, rögtön ajánlkozik az intrikája által kiturt személyzet helyettesítésére. Ezen anomáliát csak ugy szüntethetjük meg, ha az ügynökök által ajánlott, vagy küldött személyzetet el nem fogadjuk, az ügynököknél személyzetet nem rendelünk és ezt működésében, a mennyiben módunkban áll, minden tekintetében meggátoljuk, mert ha ezt nem tennők, akkor saját érdekeink ellen véténénk. Meg kell végre értenünk, hogy csak addig jár a személyzet az ügynökhöz, míg onnét rendeljük személyzetünket, mihelyt azonban az ügynök állást közvetíteni nem tud, kényszerülve lesz saját megélhetése érdekében állásért kizárólag ingyenes munkaközvetítőkhöz fordulni. Igy elérhetjük azon régi óhajunkat, hogy mindenki egy helységben megtalálhassa a személyzet bármely ágazatához szükséges és üzlete igényeinek minden tekintetben megfelelő kifogástalan egyéneket, valamint azt is, hogy az összes személyzet belátna munkaközvetítők létjogosultságát, kifogástalan működését, respektálna azt és nem utasítaná vissza négyszer-ötször a neki felajánlott állást, mondván, ha nem küld oda, ahova én akarok menni, megyek a közvetítőhöz, mert ő olyan üzletet ad, ahogy én megfizetem. Míg a személyzet velünk ily beszélhet, addig a munkaközvetítőben mi vezetők csak félmunkát végezhetünk mindannak da-

HYGIENIKUS edénymosogatógép.

Kézi vagy motorhajtásra. Fa, szén, légszusz vagy gőzfűtésre. Mosogat, öblöget, szárít, melegít 1500—7000 darab tányért, tálczát, csészét, evőeszközt óránként.

Egyszerű kezelés. Csekély üzemműködés. Személyzet, idő és tölőrúha megtakarítás. Zajtalan munka. Utólérhetetlen tiszta mosogatás. Nincs porcellántörés. Egészségügyi és gazdasági szempontból minden vendéglői és kávéházi üzemenél nélkülözhetetlen.

Prospektussal és további felvilágosítással szolgál az aacheni edénymosogatógépgyár magyarországi vezérképviselője:

Mahler Károly

Budapest, VII., Dembinszky-utca 9. szám.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

czára, hogy kartársaink mindegyike — saját erejéhez képest — hozzájárulván a költségekhez, mi tartjuk fenn a munkaközvetítőt.

A felhozottak alapján megállapíthatjuk, hogy csak akkor teszünk kötelességünknek eleget, csak akkor hajtjuk végre a harc hevében tett fogadalmunkat, ha a házunkban előforduló minden változást kizárólag abból a közvetítőből pótoljuk, amelyet mi fizetünk és amely ennél fogva a mienk.

Nagyon sok hiba tapasztalható a fontosabb teendőkkel megbízott személyzet részéről a kiségitők beszerzése körül is, mert rendszerint a megbízott egyén nem maga végzi ezen munkát, hanem reábizza egyen bejáró, ugynevezett »állandó kiségitőre« a rendeléseket. Az ily bejáró azután, ahelyett, hogy a rendeléssel ingyenes munkaközvetítőnkbe menne, összeszedi barátait és jópajtasait és magával viszi dolgozni. Ez még nem volna nagy baj, ha az illető ezt ingyen tenné. De akit magával visz, annak azért bármily formában is, de adóznia kell. Hol pénzzel, hol sörrel, borral, de valami formában honorálni kell az ő szíveségét, mert ha nem, úgy máskor nem viszi magával. A kiségitők így jutnak a főváros legtöbb nagy üzletébe. Megtörténik az is, sőt már szokása vált, hogy mivel a főnök azt kívánja, hogy a személyzet a munkaközvetítő által legyen küldve, a megbízott egyén kész listával jön a munkaközvetítőbe és úgy tűnteti fel a dolgot, mintha a vendéglős kívánsága volna, hogy a jegyzékben felsorolt munkások, mint általa kiválasztott egyének menjenek hozzá dolgozni. Természetes, hogy ily esetben a munkaközvetítő vezetője respektálni óhajtja és tartozik is a vendéglős óhaját, bélyegzővel látja el a kész ívet, aláírja és a procedúra a munkaközvetítő kijátszásával véget ér.

Ugy hiszem, vagyis szeretném hinni, hogy t. kartársaink ezen dologról tudomásuk nincs, mert ha volna, feltételezem minden egyes gondolkodó kartársamról, hogy szigorú utasítást adna, hogy a megrendelés közvetlenül a mi általunk fentartott munkaközvetítőbe adassék be, mely feladatának csak úgy és akkor felel meg igazán, ha legelső sorban az ott munkára váró személyzetet helyezi el.

Amint egyesületünk közgyűlésén kifejtettem, nagyon fontos a béke fentartása, valamint a közvetítő kiterjesztése érdekében a hazai fürdők és nyaralók szállodáinak és vendéglőinek megszerzése is. Az a mód, amelyet akkor ajánlottam, nagyon könnyű. Majdnem minden egyes vendéglősnek van összeköttetése egyik, vagy másik fürdővendéglőssel. Sokan vannak kartársaim között, kik akár egészségük helyreállítása céljából, akkor szórakozásból egyik, vagy másik fürdőt felkeresik. Ezek gondoljanak közös érdekeinkre, győzzék meg az ottani vendéglőst munkaközvetítőnk létjogosultságáról, szükségességéről és bírják rá, hogy személyzetét kizárólag a budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata ingyenes munkaközvetítőjéből rendeljék.

A fürdőrendelések még akkor is hasznosak és kívánatosak volnának, ha az illetők vendéglősei nem is járulnának hozzá a munkaközvetítő anyagi fentartásához, mert ezáltal a vidéki egészséges, igen használható, a szocialista agitációk által még el nem

rontott személyzet kényszerülve volna üzletek elnyerése végett Budapestre jönni, nem tartózkodnék a tavasz beálltával az ország nagyobb városaiban 60—80 munkanélküli pinczér, várván, míg az ottani ügynöktől nyer elhelyezést, hanem feljönne Budapestre, egészséges fluctatiót idézve elő olyformán, hogy az így feljött vidéki kiváló pinczéreket évad után is Budapestben munkában tartanánk és az itteni dolgozni nem akaró, folyton csak agitáló elemeket más munkakörre, más kenyérkereseti pályákra szoríthatnánk.

Az utóbbi időben kartársaink több alkalommal elmulasztották a munkaközvetítőben az inspekció megtartását. Ha fogalma lenne azon kartársaknak, kik ezen mulasztást elkövetik, hogy mily nagy fontossággal bír ugy a főnökök, mint a személyzet részéről az inspekció betartása, hogy mily sok és sok félreértésnek lehet ezáltal elejét venni, meg vagyok győződve róla, hogy egyik részről sem történne mulasztás az inspekció betartása körül.

Nagy fontossággal bír iparunk jövő békéjére a múlt évben megteremtett munkanélküli alap gyarapítása is, mely hivatva van az elégedetlen elemek azon részének, kik saját hibájukon kívül vannak huzamosabb ideig munka nélkül, segínyt nyújtani oly arányokban, amilyen arányban ezt az alap megengedi. E segélyalap létesítéséről csak azért emlékezem meg, mert, ha mi az önhibájukon kívül munka nélkül maradt pinczéreket segítézzük, úgy hozzájárulunk ahhoz, hogy a felbujtók nem fognak elég tápot találni céljaik kivitelére és hiába hoznak fel bármily argumentumot, nem lesz, aki önös céljaik megvalósításáért magát exponálni fogja.

Ha még végül felhozom, hogy ingyenes munkaközvetítőnkben ugy a főnökök, mint a személyzet bármily igényeit is képesek vagyunk kielégíteni, mert a legnagyobb üzlettől a legkisebb üzletig nálunk mindenki nehézség nélkül szerezheti be személyzetét és hogy munkaközvetítőnkben egyrészt a »Genfi Szövetség« tagjaival fennálló szolidaritás alapján ki tudjuk elégíteni a legmagasabb igényeket, másrészt a tágas várótermekbe állandóan bejáró személyzet által a kisebb üzletek is mindig megtalálják a nekik megfelelő személyzetet: nem tulzok, ha azt mondom, hogy a kezdet nehézségén szerencsésen keresztül estünk és bátran ismételhetem, hogy a munkaközvetítés kérdését sikeresen megoldva, munkaközvetítőnk mellett szilárdan kitartva, elég erős alappal fektettük iparunk jövő békéjét és ezek után nyugodtan hozzáfoghatunk a munkaközvetítés országos központosítása eszméjének megvalósításához.

Második vendéglősiipari közvetítés-ügyi értekezlet.

Irta: Dr. Kessler Gerhard (Berlin).

A »Németországi Munkaközvetítő Intézetek Szövetsége« meghívására 1911. január 20-án a vendéglős-munkaadók és alkalmazottak, továbbá számos törvényhatóság nyilvános munkaközvetítőjének mintegy százharminc képviselője gyűlt egybe annak megállapítása céljából, miként lehetne a partitós munkaközveti-

GRÖBER LAJOS UTÓDAI

kosárfonódája

Budapest IV., Kígyó-utca 6. ♦ Műhely: VIII. ker., Szűz-utca 5-7.

Telefon 73-60.

Árjegyzék ingyen.

Alapított 1848.

Telefon 73-60.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Dr. SZULY ALADÁR**ÉLELMICIKKÉK ÉS FÜSZER****:: NAGYKERESKEDÉSE ::****Páratlanul gazdag külön****:: csemegeosztály ::**

Válogatott fűszerárak, mindenemű bel- és külföldi csemegék, magyar és francia pezsgőborok, rum és tea, likőrök, sajt, vaj, kassai és prágai sonkák, felvágottak, gyümölcsök stb. raktára

Budapest, Muzeum-körut 23

tést a vendéglősiparban is megvalósítani, illetve szervezni? Az első hasonló célú értekezletet a porosz kereskedelmi miniszter meghívására tudvalevően 1909-ben tartották és ennek folyamánaképpen Németország több városában csakugyan meg is nyitak — főleg a keleti városokban — a vendéglősipari paritásos munkaközvetítő intézetek, melyeknek száma két év alatt 6-ról 29-re emelkedett. (Rheinland-Westfalénben 11, Dél-Németországban 7, az Elbától keletre 2). Ezen munkaközvetítő intézetek azonban a kezelés és szervezet, az általános nyilvános munkaközvetítő intézetekhez való viszonyuk, a díjak felemelése, a szakszerű vezetés, a női alkalmazottak közvetítése, a közvetítés kiféle való gyakorlása, a szakipari egységekhez való viszony és a kiadások fedezetének beszerzése tekintetében egymástól annyira elütők, hogy e körülmények általános tárgyalása idővel nélkülözhetlenné vált. Hozzájárult ehhez még az is, hogy az 1910. évi június 2-diki munkaközvetítő törvény minden nagyobb községnek elmulasztatlan kötelességévé tette, hogy a nyilvános munkaközvetítő intézetnek kiépítéséről — különösen a vendéglősiparra való tekintettel — gondoskodjék. A szakszerű alapokra fektetett, paritásos munkaközvetítő intézetek létesítése céljából megújuló mozgalom részére tehát sürgősen szigorú vezéreket és rendszeres vezetést kellett biztosítani. Ez is volt feladata a január huszadiki értekezletnek.

Az értekezletet, melyen a kereskedelmi miniszter képviselőjében Neumann titkos főkormánytanácsos is résztvett, dr. Freund (Berlin) és Stieda titkos udvari tanácsos vezették. A »Németországi Munkaközvetítő Intézetek Szövetsége« az értekezlet tagjainak az »Arbeitsmarkt« (1911. évi) 4-ik számában a tárgyalás anyagára vonatkozólag kimerítő utbaigazítás-

sal szolgált, melyre az érdeklődők figyelmét ehelyütt hívom fel. Bevezető jelentéseket Bieger igazgató (Internationaler Hotelbesitzerverein), Eiben szállodás (Deutscher Kellnerbund), a munkaadó szövetségek és az alkalmazottak egyesületeinek álláspontjára vonatkozólag, dr. Fischer jogtanácsos (Nürnberg) a szakszerű alapra fektetett munkaközvetítésről, Stötzer üzletvezető (Münster) az interlokális közvetítésről, Klausner kiasszony (Berlin) a női alkalmazottak közvetítéséről, Jaeckel városi titkár (Dortmund) a közvetítői gyakorlatról terjesztettek elő. A jelentések felolvasását követő tárgyalás folyamán huszan szólaltak fel.

A vendéglősipari munkaadó és munkásszövetségek kivétel nélkül elvi szempontból a paritásos munkaközvetítő mellett joglalt állást, ennek dacára folyton helyi nehézségek, akadályok lépnek fel. Így Braunschweig, Dresden, Frankfurt, Hamburg, Kassel, Königsberg, Schöneberg, Berlin vendéglősipartársulatai — szövetségi határozatuk ellenére — határozottan ellenzik a paritásos munkaközvetítő létesítését és nem hajlandók a közvetítésben résztvenni. A legtöbb helyen első sorban a munkaközvetítő intézet fentartási költségeiben való részesedés ellen tiltakoztak, másutt ismét azt kifogásolták, hogy a paritásos közvetítő a bürokratikus vezetés folytán nem lesz kielégítő, könnyíteni fogja a helyváltoztatást, erősíteni fogja a szociáldemokráciát (ami alatt valószínűleg a szervezeteket értik) és csak növelni fogja a vállalkozók és alkalmazottaik közötti ellentéteket. Ahol tényleg munkaközvetítők vannak, ezen aggodalmak nem valósultak meg. A meglevő 29 közvetítő közül 13-ban a munkaadók anyagi hozzájárulással vesznek részt, 21-ben pedig a vezetőségben foglalnak helyet. A kölni »Internationaler Hotelbesitzerverein« ingyenes munkaközvetítője révén tizenhat nyilvános munkaközvetítővel van állandó összeköttetésben. A szervezett munkások — és ez feltűnő — a nyilvános munkaközvetítőt nem veszik oly mérvben igénybe, mint hinnők. Sok apró egyesületük egész megélhetésüket a közvetítésre alapította és a paritásos munkaközvetítőtől fennállását félti. Másutt (p. o. Magdeburgban és Kölnben) az egyesületi közvetítőn kívül nyilvános munkaközvetítő intézetek is működnek. Igen sok a panasz a »Genfi Szövetség« ellen is, melynek irodái folyton emelik a közvetítési díjakat, melyek még a hivatásos munkaközvetítők által szedett díjaknál is magasabbak. Ezzel kapcsolatban az értekezleten igen nagy feltűnést keltett a genfi szövetség elnökének, Ebnernek azon nyilatkozata, hogy a munkások e szervezete az új paritásos munkaközvetítők fentartására ezentúl »egy fillért sem!« hajlandó aldozni.

A paritásos munkaközvetítők működését legjobban az a körülmény nehezíti meg, hogy miután mindkét fél (munkások és munkaadók) bejelentette hozzájárulását, nekik kell a fentartásról is gondoskodni. Előnyben részesítse-e ezek után a közvetítő e szervezetek tagjait? Mert közülök több e kedvezményt szerződések kikötötte magának, sőt majdnem valamennyi megköveteli ezt a hivatalnokoktól, amennyiben nyomtatékosan figyelmeztetik, hogy az ő pénzükből huzza fizetését. Ha meggondoljuk, hogy egyes szervezetek (Kellnerbund, Verband deutscher Gastwirtschaftshilfen) évenként több ezer márkát fordítanak a paritásos munkaközvetítő fentartására, amelynek érdekében több helyen jól bevált saját közvetítőjüket is megszüntették, könnyen megérthető, hogy ezek a szervezetek kívül állókkal szemben bizonyos kedvezményeket igényelnek, minthogy ezek a munkaközvetítő fentartásához egy fillérrel sem járulnak. Másrészt azonban

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

a szervezetteknek bármily előnyben részesítése a közérdekű, nyilvános munkaközvetítő elismert alapelveivel egyáltalán nem egyeztethető össze. Azonkívül az ilyen eljárás a szervezetteknek és pedig úgy a munkaadók mint munkások között nagyfokú bizalmatlanságot idézve elő, mivel a munkaközvetítőnek tényleg nem az a feladata, hogy azt kutassa, hogy valaki a szervezethez tartozik-e, vagy sem, hanem az, hogy a munkaképességet vegye tekintetbe.

Ha már a privat egyesületeknek pénzügyi részvétele a nyilvános munkaközvetítő egyesületeknél ily kellemetlen következményekkel jár, a nehézségeket még inkább növeli, hogy a beígért hozzájárulások gyakran nagyon hiányosan folynak be. A befizetések egyszerűsített rendetlenségű történnek, mások ismét a szervezet — pénzügyi helyzeténél fogva — kénytelen hozzájárulási összegét leszállítani, vagy ezt egészen fel is mondani és a közvetítőből kilépni. A munkaközvetítő rendszeres működéséről tehát szó sem lehet, annál kevésbé, mert a szervezetek a járulékok felemelésére sohasem kaphatók. Ily nehézségek mellett csakhamar a helyi hatóságok is gondolkodóba esnek, miáltal a közvetítő fenmaradása is kétséssé válik.

E viszonyokból csak egyetlen jó kivezető út van, mondotta Rath esseni kiküldött, aki az értekezlet egybehívását javasolta és ez a közvetítők teljes kommunalizálása, az egyesületek hozzájárulásáról való végleges lemondás. Ez ugyan a községeknek az eddiginél évenként néhány ezer márkával több kiadást fog okozni, de a mai kellemetlen, jórészt már elviselhetetlen állapotoknak gyorsan és alaposan véget fog vetni. Különböző is van már néhány közvetítő (Bochum, Bonn, Krefeld, Düsseldorf, Elberfeld, Freiburg, Göttingen, Hagen, Karlsruhe, Magdeburg, München, Nürnberg, Osnabrück), melyet egészen a város tart fenn, míg másokban viszont (Dortmund, Flensburg, Osnabrück) az állam is némileg hozzájárul a közvetítő fentartásához. (Folytatjuk)

KÜLFÖLD.

Vendéglősszakipari kiállítások. Az *Országos Magyar Kiállítási Központ* most tette közzé a legközelebb rendezendő kiállítások sorozatát. A kimutatás szerint 1911-ben a következő vendéglősszakipari kiállításokat fogják rendezni: *Saarbrückenben* (február 5—15) »Nagy szakácsművészeti, vendéglő és szállodaipari kiállítás«. *Stendalban* (március 25—április 3.) »Vendéglői, szállodai és kapcsolatos iparágak kiállítása«. Elnök: R. Flügge, Stendal, »Hotel zum Prinz Heinrich«. *Naumburg* (Vogelwiese) (április 1—10.) »Vendéglősszakipari és szakácsművészeti kiállítás«. *Mannheimban* (április 1—10.) »Nagy szakácsművészeti, vendéglő és szállodaipari kiállítás, kapcsolatosan sütő, cukrász és henteskiállítások«. Vendéglőspártársulat, Mannheim. *Berlinben* (április 1—június 20.) »Nemzetközi utazási és idegenforgalmi kiállítás«. (Zoologischer-Garten. Ausstellungshalle.) *Naumburg a/d. S.* ban (áprilisban vagy májusban) »Vendéglő, szállodaipari, szakácsművészeti kiállítás, kapcsolatosan élvezeti és élelmiszerkiállítások. *Döbelnben* (június 10—21.) »Jubileumi szakácsművészeti és kapcsolatos szakkiállítás«. *Frankfurt a/M.-ban* (szeptember 30—október 11.) »Nemzetközi szakácsművészeti kiállítás«. Iroda: Windmühlstrasse 1.

Az italmérés reformja Galicziában. Az új koresma-

rendelet Galicziában f. évi január 1-én lépett életbe. Addig földesurak és egyes intézmények osztogatták ugynevezett propinacio-joguk alapján az italmérési engedélyt. A tartománygyűlés a propinacio-jog megváltásával egyuttal kimondta a koresmák számának megszorítását, úgy, hogy Galicziában ujév óta 24.000 koresma helyett csak 6.000 van. Az új koresma-rendelet főbb pontjai ezek: a) Városon — Krakót és Lemberget kivéve — ötszáz lakosra eshetik legfőlebb egy italmérési engedély (Ausschank). b) Falun csak nyolczszáz lakosra. c) Olyan falvakban, ahol gyár van, illetve ahol a lakosság legnagyobb része gyári munkásokból áll, pálinkamérést egyáltalán nem szabad engedélyezni. d) Olyan helységekben, ahol a rendelkezlen előírt lakosságszámhoz megfelelő mennyiségű koresmára vagy pálinkamérésre kérnek engedelmet, de a községi képviselő-testület úgy határozza, hogy el lehet a község italmérés nélkül is, a hatóság egyáltalán nem adhat engedelmet, kivételes esetben a helytartóság, de csak felét annak, amennyi engedelem különben a lakosság száma szerint adható lenne. A többi pont részletes utatársad át a kezelésre és ellenőrzésre. Bennünket az egész propinacios ügyből — mint azt Galicziában elneveztek — a numerus klazus bátor keresztülvitele érdekelt.

Majestic Hotel A.-G. (Bécs) cég alatt 5 millió korona alaptőkével a bécsi Union-Baugesellschaft égisze alatt új részvénytársaság van alakulóban, amely Bécsben nagy szállodát szándékozik építeni.

FARSANG.

Kávésok bálja.

Budapest, 1911. febr. 21.

Ami külső fényt és pompát egy farsangi mulatságon ki lehet fejteni, az ma este mind ott pompázott a Vigadó őssze, fényesen kivilágított termeiben, ahol a székesfőváros népszerű kávéasai, a közel százéves »Budapesti kávéspártársulat« tartották *legelső* báljukat. Ez, valamint az a körülmény, hogy az ipartársulat felkérésére a bál védői tisztét *özv. csantavéri Törley Józsefné*, a bálanyai tisztet pedig *Harsányi Adolfné* urnők vállalták magukra, városszerte a társadalom legszélesebb rétegeiben a legnagyobb érdeklődést keltette a bál iránt, melynek rendező bizottsága élén *Upor József* bálelnökkel, *Gárdonyi József*, *Szeifert Antal*, *Glasner Fülöp*, *Holstein Zsigmond*, *Holzer Leo*, *Neumann Károly*, *Gyürki Sándor*, *Roóz Márton* stb. bizottsági tagokkal heteken keresztül emberfeletti munkát végeztek a bál erkölcsi és anyagi sikere érdekében, amit sikerült is oly mérvben elérniük, mely jóval felülemelkedett egy első kísérlet színvonalán és jelentékeny összeget fog juttatni az ipartársulati székház alapjának, melynek létesítéséhez az eszmét *Harsányi Adolf* ipartársulati elnök vetette fel. Mindenkit, aki a bálon részt vett valóságos elkápráztatott az a páratlan látványosság melyet a megjelent hölgyek szépsége, ragyogó eleganciája nyújtott, úgy, hogy bátran megállapíthatjuk, miszerint a bál nagyon szép és impozáns volt külső formájában, rendkívül előkelő és finom a közönség révén, mely ott összegyűlt és melynek soraiban ott láttuk a székesfőváros társadalmának színe-javát, valamint mindazon gyári, ipari és kereskedelmi vállalatok vezetőit és képviselőit, kik iparunkkal összeköttetésben állanak. A Vigadó feljاراتát, márványos és aranyos termeit válasz-

Pilseni Eredeti Sör.

söre; kezelése nem okoz nagyobb gondot, mint a hazai söröké.

A pilseni Genossenschafts-Brauerei legmodernebb technikai berendezésével elérte azt, hogy gyártmánya a földgömb legtávolibb részébe szállítva sem veszti el eredeti frissességét. **A pilseni eredeti sör a kontinens legkittünőbb zamatú söré;** kezelése nem okoz nagyobb gondot, mint a hazai söröké. A pilseni sör nálunk megrendelhető és szívesen szolgálunk közölségi megállapodásokra vonatkozó felvilágosításokkal.

PANNONIA

bortermelő és borértékesítő részvénytársaság BUDAPEST, VII., Károly-körút 13., mint a Pilsener Genossenschafts-Brauerei magyarországi vezérképviselése. ♦♦ Telefon 160-61. ♦♦

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

UNGÁR MÓR ÉS TSA

törv. bej. szálloda, kávéház és vendéglő adásvévetést közvetítő irodája

BUDAPEST,

VII., Rákóczy-ut 62. sz.

☐ Telefon: 59—91. ☐

tékos izlésű és művészi ötletességű virágdiszszel, babérfák egész zöldelő erdejével díszítették fel, a villamoskörték ezrei szinte vakító fényvel sugározták tele a Vigadó jól ismert termeit, melyeknek képe szinte egészen megváltozott. A középső boltív alatt gobelines pamlag, körötte kényelmes pamlagülések voltak elhelyezve a bálanya és kísérete részére. Kilenczdfél óra tájban a fogatok megszámlálhatatlan sokasága hozta a báli népet, amely megoszlott a termekben. A rendezőség a földszinti előcsarnokban a bejárótól kezdve föl a félemeletig állt föl, jobbról-balról urak frakkos serege sorakozott és fogadta a bevonuló hölgyeket. Itt *Holstein* Zsigmond, az ipartársulat érdemes pénztárosának vezérsége mellett főleg *Glaser* Fülöp, *Holstein* Ferencz, *Upor* József, *Gárdonyi* József, *Neumann* Károly, *Gyürky* Sándor, *Tauber* Salamon, *Wolf* József, *Pallay* Miksa buzgólkodtak a megjelent hölgyek fogadása körül, kiknek *Szeiffert* Antal ipartársulati alelnök és *Gárdonyi* József nyújtották át a rendkívül izléses kivitelű tánczrendet, mely egy kerek plaketten egy kávéházi interiört ábrázol. A tánczrendet az »Általános berendezési részv. társ.« igazgatósága ajánlotta fel az ipartársulatnak.

Tíz óra felé a Vigadó nagyterme szorongásig megtelt a megjelent hölgyekkel és urakkal. Ekkor érkezett meg *Harsányi* Adolf ipartársulati elnök, a bál díszelnöke feleségével, aki a bálanyai tisztet töltötte be. A bálanyát *Upor* József alelnök fogadta, díszes virágcsokort nyujtva át a rendezőség nevében. A rendezőség tagjainak sűrű sorfala közt lelkes éljenzéstől kísérve vonult a bálanya a terembe, hol a honvédzenekar a Rákóczy-induló hangjaival, a hölgybizottsági tagok részére készült emelvényen pedig a hölgybizottság egybegyült tagjai fogadták. A bált az első honvédzenekar az »Édes anyám ereszszen el a bálba ... kezdetű csárdással kezdte meg, s a tánczot *Upor* József alelnök nyitotta meg *Harsányi* Adolfnéval, a bálanyával.

A bálon, melyen több előkelő fővárosi és vidéki szállodás és vendéglős is résztvett, a vendégek nevei közül *Bokros* Károly orsz. nyugdíjgyesületi elnök, *Kommer* orsz. vendéglősszövetségi alelnök, *Szente* Imre és *Pfender* Emil, a *Törley* Józs. és *Tsa* pezsgőgyár igazgatói, *Horváth* Nándor, a *Löwenstein* M. utóda cég tulajdonosa, *Goreczky* Zsigmond előljáró,

Takács Ödön, a *Frohner*-czég főnöke, dr. *Szuly* Aladár nagykereskedő, dr. *Hantos* Elemér országgyűlési képviselő, dr. *Kemény* Géza, *F. Kiss* Lajos szerkesztő, *Nagy* Sándor orsz. nyugdíjgyesületi titkár, báró *Foullon* Henrik, a *Sándrik* ezüstgyár igazgatója, *Bockelberg* Ede kapitány, *Sabathiel* Ernő, a *Ruda* és *Blochmann* czég főnöke és *Kutassy* Vincze, e czég képviselője, *Kovács* József, az Általános berendezési részv. társ. igazgatója, *Benkő* Antal kávénagykereskedő, *Salacz* Nándor és *Labesz* Henrik, a *Törley* Józs. és *Tsa* pezsgőgyár képviselői, *Szeiffert* Henrik és *Szeiffert* Róbert tekeasztalgyárosok, *Lichtwitz* Rudolf császári tanácsos, *Zwack* Lajos gyáros, *Ivány* Rezső bankigazgató, *Steiner* Gusztáv igazgató, *Weiszkirchner* Ede igazgató (Piatnik-gyár) és képviselője *Kerekes* Samu, *Glasner* Ede és *Glasner* Arnold cs. és kir. udvari szállítók, *Gutthard* József, az »Általános beszerzési és szállítási r.-t.« igazgatója, *Fischer* Miksa, *Grünhut* Sándor, *Beitum* Sándor, *Steiner* Viktor, a *Steiner* József és fia czég beltagja, *Keszler* Géza, *Springut* Henrik, *Horváth* Dániel, *Hjrschler* József, *Erdélyi* Armand, a »Kávésok és főpinczerek bankja« igazgatója, *Hacker* Samu, a *Hacker* ezüstárugyár képviselője neveit sikerült feljegyeznünk.

A megkezdett mulatság a legjobb hangulatban folyt le. A keringőket és négyeseket a honvédzenekar a magyar tánczokat Banda Marczai kiváló cigányzenekara játszotta. Szünórakor dusan terített vacsorához ült az egész társaság, amelyen két beszéd hangzott el. Az első *Harsányi* Adolf ipartársulati elnök mondotta, lelkes szavakkal emlékezve meg a bál védnökéről, özv. *csantavéri* *Törley* Józsefnéről. Indítványára a társasága következő táviratot küldte a bál védnökének: »A budapesti kávéipartársulat mai esti báljának fényes sikere Nagyságod nevéhez fűződik. A bálon egybegyült nagyszámú közönség lelkesedéssel ünnepli Nagyságodat, mint a bálnak védnökét. Az elnökség.« A második felszólaló *F. Kiss* Lajos szerkesztő a bálanyát, *Harsányi* Adolfnét éltette, kinek varázslatos egyénisége, ritka szeretetreméltósága nagyban hozzájárult a bál sikerének biztosításához. A társaság vacsora után újból tánczhoz fogott, mely azután kiválóan kivirradtig tartott. A bálon jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: *Harsányi* Adolfné, *Springut* Henrikné, *Vermes* Béláné (Ujpest), *Szeiffert* Antalné, *Beller* Ödönné, *Holzer* Leóné, *Raabe* Vilmosné, *Eisler* Vilmosné, *Frank* Bernátné, *Benkő* Adolfné, *Katona* Gézáné, *Gárdonyi* Józsefné, *Bayer* Marcellné, *Weinberger* Vilmosné, *Sabathiel* Tivadarné, *Glaser* Fülöpné, *Ungerleider* Mórné, *Bánhid* Elemérné, *Árvay* Lajosné, *Weltner* Bernátné (Siklós), *Agulár* Antalné, *Weiner* Sándorné, dr. *Radó* Lipótné, *Winter* Sándorné, *Kallós* Márkusné, *Upor* Józsefné, *Nagy* Sándorné, *Rosenfeld* Manóné, *Rosenfeld* Károlyné, *Schwarz* Béláné, *Pallai* Miksáné, *Bockelberg* Edéné, *Jauernik* Nándorné, *Reichmann* Jakabné, *Braun* Gyuláné, *Hajnal* Jánosné, *Bodó* Adolfné, *Vadász* Józsefné, *Löw* Sándorné, *Schächter* Mórné, *Horváth* Dezsőné, *Harsányi* Ferenczné, *Lajta* Henrikné, *Roóz* Mártonné, *Gárdos* Sándorné, *Lissauer* Henrikné, *Katona* Gyuláné, *Reismann* Sándorné, *Seichter* Richárdné, *Klos* Lajos-

A Pilseni Polgári Sörfőző „Pilseni Ösforrás“ a Münchener Paulaner Sörfőző r.-t. Salvátorsörgyár magyarországi kizárólagos vezérképviselete

MEZEY és TÁRSA

Budapest, IX., Ranolder-utca 4. sz.
TELEFONSZÁM 58—60. TELEFONSZÁM 58—60.

A jánljuk következő világhírű söröket úgy hordóban, mint palackban „Pilseni Ösforrás sör“ a Pilseni Polgári Sörfőző¹, alapított 1842. „Münchener Paulaner sör“ a Münchener Paulaner sörfőző Salvátorsörgyárból kapható egész éven át. „Salvator sör“ a Münchener Paulaner sörfőző Salvátorsörgyárból, kizárólag csak március havában kapható.

RICHMOND

amerikai elektromos centrifugál

porszívógép

Súlya 5 kg.

Nélkülözhetetlen háztartásban, szállodákban, szanatóriumokban, bankokban, intézetekben stb.

Szerkezete és kezelése egyszerű.

Egy dugóval bármely villamos körte helyébe kapcsolható.

Üzeme olcsó.

Megtekinthető és kapható

ELEKTRA villamos és erőtelepeket építő részvénytársaság.

Budapest, VI., Gyár-utca 11. Telefon 84—64.

né, Aszódi Tóth Ernőné, Haas Imréné, Heinrich Ákosné, Marosi Zsigáné és Prohászka Sándorné.

Leányok: Vermes Juliska (Ujpest), Szeiffert Aranka, Györy Margit, Györy Katicza, Marady Ricza, Huszka Aranka, Weisz Irén, Bayer Gizike, Freund Francziska és Freund Sárika (Pozsega), Weinberger Erzsike, Lederer Janka, Lederer Erzsi, Rosenthal Elza (Bécs), Glaser Aranka, Ungerleider Riza, Pallay Elza, Czinde i Margit, Merkás Terézia, Reichmann Anna, Lissauer Sári, Horváth Rózsika, Ott Lenke és Tóth Aranka.

Meghívó. A *Budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata* által 1911. március hó 9-én esütörtökön, a Fővárosi Vigadó összes termeiben rendezendő jótékonycélu bála. Bálanya: Burger Károlyné urnő. Díszelnökök dr. Bárczy István polgármester, Gundel János ipart. elnök. Tiszteletbeli elnökök: Glück Frigyes, Malosik Antal, Müller Antal, Francois Lajos, Palkovics Ede, Glück E. János, Pelzmann F., Burger Károly. Rendező-bizottsági elnök: Petanovits József. Alelnökök: Baar József, Katona Géza. Pénztárnok: Wilburger Károly. Czigánybáró: Bokros Károly. A tiszta jövedelem 10 százaléka a szállodások, vendéglősök, pinczerek stb. orsz. nyugdíjintézete javára, 10 százaléka a vendéglősök és pinczerek menedék-házalapja javára, a többi a budapesti vendéglős-szakiskola és az ingyenes munkaközvetítő fenntartására fordítatik. Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók az ipartársulati irodában, (IX., Lónyay-u. 22. sz.), Wilburger Károly pénztárnok urnál (VII., Óvoda-u. 51.); továbbá minden szállodában, vendéglőben, valamint este a pénztárnál. Pézsküldemények Petanovits József ur címére intézendők (Metropole-szálloda). Felülfizetéseket a jótékonycélra köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtáztunk. Kezdeté esti 9 órakor. Honvéd-zenekar. Személy-jegy 6 K, családjegy (1 ur és 3 hölgy) 10 K. Rendező-bizottság: Aczél Miksa, Adler Ernő, Albizy László, Appl János, Baldauf Mátyás, Bartushek Ernő, Bauer János, Beletiny Arthur, dr. Benedek János, Benedek Rafael, Bernhardt Ferencz, Blaschka István, Bokros Géza, Bokros Ká-

roly, Bokros László, Borhegyi Ferencz ifj., Brauch Károly ifj., Braun Samu, Brückner József, Brückner Lőrincz, Brückner Nándor, Buzik András, Csuti Gyula, Czettel Gyula, Deli Sámson, Demeter K. Sándor, Deutsch Jenő Béla, Deutsch Mór, Deutsch Pál, Doktor László, Dökker Ferencz, Drechsler Béla, Dvorzsák János, Eberhardt Antal ifj., Ebner Ferencz, Egerváry Géza, Ehm János, Élő József, Fejér Gyula, Fiedler Gusztáv, Fischer Emil, Fliegenschnee Mihály, Fludorovits István, Francois Czézár, Frenreisz Antal, Frenreisz István, Fürst Tivadar, Gregorits Ferencz, Gundel Ferencz, Gundel Károly, Gürsch Ferencz, Hack István, Hámor József, Harsányi Adolf, Hauser Károly, Herz Rezső, Holstein Ármán, Holstein Zsigmond, Holzer Ede, Homor Gyula, Horváth Dániel, Horváth István, Horváth János, Horváth József, Horváth Nándor, Hruska János, Huber Antal, Hubert J. E., Ihász György, Illits Gyula, Jajczay János, Jajczay Mihály, Jajczay Nándor, Jäger Ignác, Kamarás Mihály, Kapy Miklós, Kepes József, Kerécz Ferencz, Kittner Mihály, F. Kiss Lajos, Klecker Alajos, Klivényi Ferencz, Kommer Ferencz, Korl István, Kovács E. M., Kramer Miksa, Krausz Gottlieb Kreis István, Krist Ferencz, Krist Károly Ferencz, Kuncz Ferencz, Kuncz Károly, Kutassy Vincze, Leheti István, Leheti József, Leimetter János, Leyrer Károly, Lerner Mihály, Littke Ernő, Malosik Ferencz, Malosik Nándor, Marchal József, Marchardt András, Mayer Ferencz, Mehringer Rezső, Mirth Antal, Mohos Ferencz, Molnár Sándor, Mosch Béla, Muschnyák Károly, Müller J. Károly, dr. Nagy Sándor, Neisiedler Géza, Neiger Jakab, Nozek Ignác, Paládi László, Páris Vilmos, ifj. Petanovits József, Petrakovits József, Pfender Emil, Podoletz Ferencz, Poppel Miklós, Potzmann Mátyás, Putnoki István, Rajágh Lajos, Rábel Ferencz ifj., Rehtorisz Samu, Ruzitska Ferencz, Sabathiel Tivadar, Salacz Nándor, Schaffhauser Endre, Schárhán Ferencz, Schenk János, Schermann Sándor, Schmidt Konrád, Schmidt Rezső, Schnell József, ifj. Schuller Ferencz, Schumitzki Venczel, Seich Károly, Simon Pál, Sipos Ferencz, Skoupil József, Solti Ödön dr., Spalt Ferencz, Spalt Mátyás, Spiegel Ignác, Sprung János ifj., Steger Károly, Stöckl Tamás, Stölzl Nándor, Szántó Ferencz, Szente Imre, dr. Szuly Aladár, Tachtler Gyula, Takács Ödön, Ungár Samu, Urs Simon, Várady József, Wagner Vilmos, Waldmann Imre, Walter Károly, Walz György, Wampetits Ferencz, Wampetits Ferencz ifj., Weissenstein Mór, Werner János, Wilburger Antal, Wurglits Antal, Wurglits Vilmos, Zeidl Venczel, Zimmer Ferencz.

A szállodai és éttermi alkalmazottak »Egyetértés Sport-Club«-ja február hó 20-án tartotta táncszertélyét fényes közönség előtt és a főnökök élénk részvétele mellett az Andrassy-uti Bokros-étterem emeleti helyiségében. Az estélyen a club majdnem összes tagjai, továbbá többen a vendéglősiparral üzleti összeköttetésben lévő czégek képviselői közül is résztvettek. Általános feltűnést keltett a *Törley József és Társa pezsgőgyár által felajánlott pompás, sportmólvumokkal díszített női tánczrend, melynek ajándékozásáért a czégnek az estélyen jelenvolt képviselője folyton megújuló óvászék tárgya volt.* A megjelent hölgyek névsora:

Asszonyok: Özv. Lipták Jánosné, Haas Mihályné, Gaál Istvánné, özv. Tomacsek Andrásné, Wölfer Istvánné, Tóth Ernőné, Horváth Kálmánné, özv. Németh Jánosné, Papp Istvánné, Györe Dezsőné, Kollet N.-né, Halda N.-né, özv. Evelovits Béláné, Erhardt Józsefné, Marnovits Szilárdné, Gombos Sándorné, Pintér Ferencné, Motojcsék Józsefné, Szentes Józsefné.

Leányok: Kollet Fánika, Halda Vilma, Evelovics Mariska, Kovács Manczika, Ott Lenke, Hirsch Rózsika, Schartner Teréz, Kretz Margit, Senére Mariska, Balázs Józsika, Tóth Annuska, Gombos Annuska, Németh Teruska, Leopold Szidike, Hart Margit, Walter Mariska, Erhardt Irmuska, Reberger Irmuska, Eiman Rózsika, Farkas Etel, Blumenthal Ilonka, Grossmann Boriska, Poór Rózsika, Gombos Mariska, Marck Erzsike, Papp Manczika, Szentes Gizike, Kusche Bözsike, Kovaltsik Mariska.

Az estélyen befolyt előfizetésekről — melyekért a vezetőség ez uton mond köszönetet — a következőkben közöljük a kimutatást:

Salacz Nándor 30, Horváth Nándor 25, Petánovics József, Kolb Lajos, Rákosi Jenő, Löwy Gusztáv és Bokros Károly 20—20, Erhardt József, Pelzmann Ferencz, Kommer Fe-

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

rencz, Csemák József, Pauly Antal, Czifrák Antal, Lukács Sándor, Sugár Nándor és Marck Károly 10—10, Milhovák Adolf 14, Heidelberg N. 7, Illits Gyula, Ágoston N., Neiger Jakab, Horváth Ignác, Waldmann Imre, Kovaltsik Sándor, Kommer Béla és Szentiványi Gyula 5—5, Unió gőzmosó és Pullmann Gyuláné 4—4, dr. Spauberger A. 3, Simon István, Poór Ferencz, Kredits Lőrincz, Laczi bácsi, Sovánka Nándor és Farkas Elza 2—2, Halda Béla és Wölfel Mihály 1—1 K.

Kassai pinczerek bálja. A Kassa és vidéke pinczerek szakegyesülete f. évi márczius 9-én a Schalkház-szálló dísztermében saját könyvtára, közvetítő irodája és az orsz. nyugdíjgyesület alapja javára elite-táncmulatságot rendez, amelynek tisztjét *Berger* Lajos kávé, *Estefányi* János ipartársulati elnök, *Berkovics* Béla kávé, *Schubert* Ferencz vendéglős, *Szentgyörgyi* Ferencz kávé, bálanyai tiszttségét pedig *Berger* Lajosné, *Dala* Károlyné, *özv. Fritsche* Vilmosné, *özv. Schalkház* Lipótné, *Szentgyörgyi* Ferenczné, *Weisz* Dezsőné urnő vállalták magukra. A mulatság rendezésében ezenkívül védnöki és tiszteletbeli bálbizottsági tagsági czimén a város társadalmának számos kitünősége és a legtöbb vendéglős és kávé is részt vesz. A rendező-bizottság elnökei: *Kleinmann* József, *Rosner* Ede, *Weinberger* Vilmos. Személyjegy 3, családjegy 5 korona. Jegyek Schönberg Károly tőzsdéjében (Kassa, Kossuth Lajos-u. 2.) válthatók.

Temesvári vendéglős- és pinczérbál. A délmagyarországi szállodások, vendéglősök kávék és a délmagyarországi pinczérshakegyesület f. évi márczius hó 6-án a Délvidéki Casino dísztermében zártkörű táncfűzérkét rendez, melynek *Schubert* Péter, *Ludig* János, *Saruga* Lajos a védnökei. A bálbizottság elnökei *Dózse* Döme, *Englisch* Béla, *Bandl* József. Aelnökei: *Gombás* Gyula, *Kardos* István, *Graf* Sándor, *Frisch* Ede, Pénzküldemények *Pinczérregylet*, Temesvár, címen küldendők.

KÖZGAZDASÁG.

A Hungária nagyszállóda rt. 1910-ben 781.204 K bruttó bevétellel dolgozott, az 1909. évi 768.835 K-val szemben. Ebből nyereségáthozat 10.389 (3864), kamat 16 075 (15 920), házbérvédelem 2120 (2120) K és a szálloda jövedelme 744.931 (752.620) K. A bevételekből adóra 76.668 (73.892). értékesökkenésre 100.255 (170.414), költségekre 247.389 (174.463), és fizetésekre 72.829 (69.561) koronát adtak ki, behajthatatlan követeléseken pedig 564 (1153) koronát vesztettek, úgy hogy a tiszta nyereség 283.497 K, az 1909. % lesz, mint tavaly. A mérlegtételek az előző évekhez képest alig változtak és új tételt csak a Mária Valéria-u. 5. sz. ház megvásárlása foglalól adott 25.000 K alkot.

A Royal nagyszállóda rt. 1910. évi bruttó bevétele 349.202 K volt, az előző évi 342.597 K-val szemben. Ebből 24.207 (1909-ben 17.037) K nyereségáthozat, a többi a szálloda és a bérházak jövedelme. A bevételből kamatra 126.586 (135.473), kezelési költségre 24.392 (21.573) koronát adták ki, a tartalékalap növelésére 108.824 (401.344) és értékesökkenésre 63.968 (60.000) koronát fordítottak; a tiszta nyereség tehát 25.430 K (1909-ben 24.207 K), amit új számlára visznek át. Miként a nyereség, úgy a mérleg többi tétele sem tüntet fel számottevőbb változást.

A temesvári sörgyár új tulajdonosa. A »Gyártelep serfözde rt. Temesváro:rt.« részvényeinek túlnyomó részét a Magyar bank és kereskedelmi rt. a Deutsch Ignác és fia cégétől megszerezte. A Deutsch Ignác és fia cég a részvények egy részével ezután is érdekelve lesz a vállalatnál, amelynek alapítókéjét a Magyar Bank és kereskedelmi rt. 1 millióról 3 millió K-ra szándékozik felemelni.

Borközraktarak. *Serényi* Béla gróf földmívelési miniszter nagyszabású borkivitelit vállalatot akar létesíteni, amelynek feladata volna a finom, tehát nehezebben értékesíthető magyar boroknak Németországban, Svájcban és Oroszországban piacot szerezni. Azonkívül szándéka a magyarországi borértéke i és előmozdítja a céljából egyes borvidékek gőz-pontjaiban borközraktárakat, az említett külföldi államokban bodegaszerű kiméréssel kapcsolatos mintaraktárakat szer-

vezni. A napilapokban megjelent hír szerint Arad városával már tárgyalt is ez ügyben a miniszter. A másik borközraktár helyéül, mint hírlik, Szekszárd van kiszemelve. Pécs is jogot formál egy ily intézményre.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

A Szállodások, vendéglősök, kávék, pinczerek és kávésegédek országos nyugdíjgyesülete közleményei.

Hirdetmény.

A Szállodások stb. Országos Nyugdíjgyesületének alant irt igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy az 1910. szeptember hó 13-án tartott közgyűlés által módosított alapszabályokat a nagyméltóságú belügyi magy. kir. minisztérium 155260/911. számú rendeletével jóváhagyólag tudomásul vette. Minek folytán elhatározta az igazgatóság, hogy ezen módosított alapszabályokat f. évi június hó 1-től fogva életbe lépteti.

Felhívja ennek folytán figyelmét azon körülményre, hogy 1911. június hó 1-től fogva az egyesület minden tagjának az egyesülettel szemben támasztható minden igényét és kérelmét a módosított alapszabályok értelmében fogja elbírálni.

A módosított alapszabályoknak főképp alanti rendelkezéseire hívja fel tagjainak figyelmét:

1. A 12. szakasz szerint az egyesület tagjaiul felvehetők az önálló üzlettel bíró nők is.

2. A 21. szakasz szerint nyugdíjigényének felvételét csupán azon rendes tag kérheti, aki a) nincsen hátralékban, b) nem mult még el 35 éves. A felemelt igény utáni tagdíjak részletekben is befizethetők, ezen összeg után kamatos kamat jár, 5%-kal számítva.

3. A 24. szakasz értelmében minden rendes tagnak jogában áll legfeljebb 5 évre visszamenőleg nyugdíjigényt biztosítani, ha a) jó egészségi állapotát hatósági orvos bizonyítványával igazolja, b) nem mult még el 35 éves, c) az így vásárolt nyugdíjigény utáni tagdíjakat 5%-kal kamatos kamattal befizeti az igazgatóság által megszabandó módon.

4. A 33. szakasz sze int azon tag, aki tagsági kötelezettségének indokolatlanul 1 éven át eleget nem tett, önként kilépettnak tekintetik és kérelmére neki, esetleg jogutódainak a befizetett tagdíjak 25%-a csupán azon esetben fog visszatérített, ha az illető legalább 6 éven át volt fizető tag.

5. Azon tag, aki 35 évi tagsági idő letelte előtt munkaképtelensége okából akár végkielégítését, akár nyugdíjazását kéri, köteles munkaképtelenségét a) vagy az igazgatóság által kijelölendő hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolni, vagy pedig b) az igazgatóság által kijelölendő két orvos vizsgálatának magát alávetni. Ha ezen orvosok véleménye eltérő, a tag által kijelölhető hatósági orvos mond döntő véleményét.

6. Az orvosi vizsgálat költségei fele részben a tagot, fele részben az egyesületet terhelik. Ha a vizsgálat nem a tag lakóhelyén történik, a tag részére a vasuti költség előlegezendő és részére 8 kor. napi általán megtérítendő, de csak akkor, ha a vizsgálat eredményeképp munkaképtelensége állapittatik meg, ellenesben a kielőlegezett vasuti költség is visszatérítendő. Az orvosi vizsgálat költségeinek fele, valamint a visszatérítendő vasuti költség meg nem fizetése esetében ezen költségk a tagdíjba beszámítás utján érvényesítendő.

7. Különösen felhívjuk tagjaink figyelmét azon fontos körülményre, hogy az immár kormányhatóság-

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

gilag jóváhagyott új 47 szakasz értelmében tagjaink részére folyósítandó végkielégítési és nyugdíjösszegek a végrehajtási novella által meghatározott 2000 K-án alul végrehajtás alá nem vonhatók.

8. A 61—63. szakaszok szerint az önként kilépő esetleg kizárt tagnak, vagy jogutódainak a befizetett tagdíjak egyharmada csak azon esetben fizetetik vissza, ha az illető legalább 6 éven át volt fizető tag.

9. A választmányi ellenőrök a régi alapszabályok 88 szakaszában biztosított kedvezményüket elvesztik és az új 99. szakasz értelmében f. évi márczius hó 1-től fogva az általuk biztosított nyugdíjigény egész összege után kötelesek a tagdíjat megfizetni.

Az alapszabályokat legközelebb kinyomatjuk, minden tagunknak megküldjük, taggyűjtőinket pedig utasítottuk, hogy a belépésre jelentkezőknek mindenkor egy-egy példányt kézbesítsen.

Budapesten, 1911. február hó 23-án.

Dr. Solti Ödön s. k., jogtanácsos. **Bokros Károly** s. k., elnök.

A Budapesti kávéipartársulat közleményei.

Hivatalos kimutatás a budapesti kávéipartársulat munkaközvetítőjének működéséről.

Az 1909. évben elhelyezett munkások száma: 17600.

Az 1910. évben elhelyezett munkások száma: 20317.

Hónap	1909.	1910.	1911.
Január	173	1545	1639
Február	361	678	593

Elhelyezett:

1911. évi február hó 1. napjától 15. napjáig.

	állandó	kisegítő
főpincér	9	—
főszolgálo	101	110
kávéfőző	24	155
kávéfőzőnő	6	—
konyhalegény	28	55
főlirónő	40	3
takarítónő	35	1

Budapest, 1911. február 16.

A budapesti kávéipartársulat elnöksége.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata” minden pénteken társas reggelit tart.

1911. március hó 3-án: *Aczél Miksa* vendéglőjében (Erzsébet-körut. »Gambrius«).

1911. márczius hó 10-én: *Kovács E. M.* vendéglőjében (Curia-utca).

1911. márczius hó 1-én: *Bischof Pál* vendéglőjében (Vágóhid-utca 8. sz.).

„Jóbarátok” összejövetelei.

A Jó Barátok Köre minden héten *szerdán* délután 4 órakor *társas uzsonnát* rendez. A legközelebbi uzsonnák a következő helyen lesznek:

1911. márczius hó 8-án: *Németh Lajos* vendéglőjében (István-ut 45.).

1911. márczius hó 15-én: *Bayer János* vendéglőjében (Revizky-tér és Szentkirályi. sarkán).

Löwenstein M. utóda *Horvát Nándor* cs. és kir. udvari szállító (VII., Vámház-körut 4. Telefon 11—24.) *Évüzedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fióktűzet: IV., Kishid utca 7. (Telefon 11—48.)

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

VEGYES HIREK.

Borvizsgáló szakértőség. A kereskedelemügyi miniszter a borhamisításnak és hamisított bor forgalomba hozatalának kizárásáról szóló 1908: XLVII. t.-cz. végrehajtása tárgyában 1908. évi decz. 30-án 112.000. sz. a kiadott földmivélsügyi m. kir. miniszteri rendelet 97. §-a értelmében Budapesten és Kolozsvárt szervezett állandó borvizsgáló szakértő bizottságok tagjaivá az 1911. év tartamára kinevezte: 1. a budapesti bizottsághoz: *Jálics Gézát* és *Abelcs Zsigmond* bornagykereskedőt, *Gundel Jánost*, a vendéglősök ipartársulatának elnökét, továbbá ifj. *Palugyay Ferencz* és *Schmidt Lothár* bornagykereskedőt és *Hubert Henrik* pezsgőgyárost, pozsonyi lakosokat. 2. A kolozsvári bizottsághoz: dr. *Baintner Ferencz*, az ottani gazdasági akadémia tanárát, *Nagy Gábor* ottani vendéglőst, továbbá *D. Deak József*, *Farkas Samu* bornagykereskedőket és *Eöry Tivadart*, az »Erdélyi Pinczeegylet« titkárát. Ugyancsak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a titkári teendőket ellátásával a budapesti bizottságnál dr. *Ketty Károly* miniszteri segéd-titkár, a kolozsvári bizottságnál dr. *Ruzitska Béla* egyetemi asszisztentst bizta meg.

A kávéházi lopások ellen. A lopásnak két formája van, amelyet nem tartanak bűnnek; az egyik a könyvtolvajlás, a másik az újságlopás. Ugy látszik a kultúra terjedésének egyetlen lehetősége ez a mód: a szabad eltulajdonítás. Különösen a kávéházakban tapasztalható, hogy a vendégek az újságokat kiveszik tartójukból és magukkal viszik. Hogy a többi vendég így nem jut újsághoz, ki törődik azzal. Hiszen ma már az asszonyok is a kávéházi divatlapokból vágják ki ruhaterveik rajzait. A kávéások eddigelé nem igen védekeztek a veszedelem ellen, de most hadat üzennek az újságtolvajoknak. Mint ugyanis az *Az Est* írja, egy szegedi, majd utána egy nagyváradi kávéház kezdte meg, amennyiben feliratokkal tudatja a közönséggel, hogy a kávéházban újságárusítás is van, s akinek kedve van hazavinni újságot, az vásárolja meg.

Horváth Nándor kitüntetése. Mint értesülünk, a »Magyar Fűszerkereskedők Orsz. Egyesülete« *Horváth Nándor* nagykereskedőt, a Löwenstein M. utóda, cs. és kir. udvari szállító czég főnökét, a Ferencz József-rend lovagját elnökévé választotta meg. A kiváló és derék férfit, aki évtizedek óta uttórd munkát végez a kereskedelem terén, szíves örömmel üdvözljük a kartársai részéről őt ért kitüntetés alkalmából. *Horváth Nándor* minden kínálkozó alkalommal lelkes áldozatkészséggel vesz részt a vendéglős és kávéipar közérdekeinek felkarolása és támogatása körül, és így kétségtelen, hogy kitüntetése szakipari köreinkben is osztatlan meglepedést és örömet fog kelteni.

Helyreigazítás. *Klein Henrik*, a budapesti Savoy-szálloda tulajdonosa lapunk megelőző számában foglalt »Értesítés« című hirdetésébe sajtóhiba csuszott, a mennyiben a hirdetés közzevetője mint a Rémy-kávéház tulajdonosa szerepelt, holott e kávéház tulajdonosa *Kálmán Gyula*. A »vált« szócska kiesett úgy látszik a szedőgépből és a hibát készséggel igazítottuk helyre.

Hymen. *Huber Antal* fővárosi m. kir. dohányjövédéki tisztviselő eljegyezte *Petrovits Nelly* kisasszonyt, *Petrovits György* kávésnak, a »Budapesti kávéipartársulat« választmányi tagjának kedves és szép műveltségű leányát.

Fischer Miksa elnök. A »Magyarországi tojásnagykereskedők országos egyesülete« — mint értesülünk — *Fischer Miksát* legutóbb tartott alakuló közgyűlésén elnökévé választotta meg. E választás vendéglős és kávé körökben, hol az új elnök nagy kedveltségnek örvend, bizonyára általános meglepedést fog kelteni, ama népszerűségénél fogva, melyet *Fischer Miksa* szolid üzleti elveivel, és mindenekelött üzlet-emberi szoliditásával és megbízhatóságával szerzett magának.

Sörtermelés. A magyar korona országainak sörtermeléséről közreadott utolsó hivatalos kimutatásból közöljük a következő adatokat: Megadózásra bejelentettek ez év január havában 252.274 hektoliter különböző cukormérő fokkal bíró sörlevet, 14.401 hektoliterrel többet, mint amennyit a múlt év január havában bejelentettek. A szeptember—januári időszakban adózásra bejelentettek 730.913 hektoliter különböző cukormérőfokkal bíró sörlevet. A januári termelés adója 1,087.823 koronát, sörpótléka 2,347.259 koronát, a szept-

tember—januári termelés adója 3,153.037 koronát, söradó pótléka 6,887.258 koronát tesz ki. Az adóösszegeknél az engedélyezett adóösszegek már le vannak útvé.

T. Olvasóinknak! Akinek 1—2 éves *akác, gledicsia, gyümölcsfa vadoncz,* továbbá mindenféle *ojtott nemes gyümölcsfára* van szüksége, annnyival is inkább ajánljuk *Unghváry László* faiskolájának (Czegléd) mai számunkban közölt hirdetését, mert a nevezett cég már több mint 26 éve küldi a szélrózsa minden irányába évenként 100.000 számra a *nemes gyümölcsfát* és millió számra az 1—2 éves *gledicsia, akác* és mindenféle *gyümölcsfa vadoncot*.

A pilseni sörjelzés használata. A pilseni sörtermelő érdekeltségek évtizedek óta arra törekednek, hogy a pilseni sörjelzés használatát minden olyan vállalatnak, amely nem Pilsenből eredő sör forgalomba hozatalával foglalkozik, hozzáférhetetlenné tegyék. A kölni Landesgericht arra az álláspontra helyezkedett, hogy a mai felfogás szerint származási jelzésnek tekintetik a pilseni, ami azonban nem akadályozza ugyanennek a jelzésnek más, nem pilseni sörgyárak részéről történő használatát, a sör sajátos ízének a kifejezésre juttatása végett; szükséges azonban, hogy ebben az esetben a sör valódi származási helyére való utalás is feltüntetve legyen. A német bíróság a Müser-féle landgreci sörgyárnak a »Müser Pilsner« »Landgree« jelzés használatához való jogát elismerte. E kérdést az osztrák közmunkaügyi miniszter abban az irányban dönti el, hogy a pilseni sörjelzést kizárólag Pilsenből eredő söráru megjelölésére alkalmazható. E felfogásának megfelelően az Aussig-Pilsner megjelölésnek egy aussig-i sörgyár gyártmányainak való alkalmazást, mint a valóságnak meg nem felelő, s a fogyasztóközönség tévedésbe ejtésére alkalmas jelzést nem találta megengedhetőnek. Feltehető ugyanis, ugymond, hogy az »Aussig-Pilsner« megjelöléssel ellátott söráruban a fogyasztóközönség egy aussig-i raktárból kikerülő pilseni sörgyártmányt fog látni.

A Margitsziget felszámolása. A Margitszigeten levő gyógyfürdőt és szállodákat a »Szentmargitszigeti gyógyfürdők és szállodák részvénytársaság« bérelte a főhercegtől. A részvénytársaság nem keresett milliókat az üzletben. Időközben a főváros tulajdonába ment át a Margitsziget, úgy, hogy a bérlő részvénytársaságnak kevés keresni valója volt a szigeten. Ez okból a részvénytársaság fel is számol. Az igazgatóság március 6-ára már össze is hívta a rendkívüli közgyűlést.

»Pinczér! Fröcsöt szaporán
S »Honával« hozza ám!

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
természetes
égyvenyes
SAVANYÚVIZ.

Legjobb asztali és üdítő ital.

Kitűnő hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyagürrutnál.

Mattoni Henrik Karlsbad
es Budapest.

Budapest
Teréz körút 37

Eladó vendéglő.

Székeludvarhelyen a Kossuth-utcában, a város legforgalmasabb részén a „Hungária“ című vendéglő és kávéház, melynek nyári kerthelyisége is van s 1350 négyzetöl területtel bír, melyen egy hatalmas szállodát lehet építeni, előnyös feltételek mellett eladó, esetleg bérbeadandó. Értekezhetni dr. Solyomossy Lajos tulajdonossal Székeludvarhelyen.

Minden Konyhában
jó hírnévre tettek szert

a **MAGGI**-termékek:

a keresztcsillag védjeggyel

a **MAGGI**^{-féle} ízesítő javítja az étkek u. m. leve-
sek, mártások stb. ízét.

a **MAGGI**^{-féle} húsleves-kocka, forró vízzel leöntve,
rögtön kitűnő hús-
leves ad

Borajánlat

Kitűnő minőségű homoki talajban termesztett kiváló bácskai fajborait, **fehér-fajok 48 korona, siller-fajok 46 korona** hektónként felelősség mellett utánvéttel, ajánlja **KÓROSI JOZSEF** Mélykut (Bácsmegeye). (Hordót, kölcsön adok.

Szállítás Jánoshalmáról és Mélykutról 100 litertől fogva.

Kolozsvárt, Ferenc József-ut elején épülő

uj szálloda

65 vendégszobával, vendéglőslakás, kávéház és étteremmel f. évi október 1-től kiadó.

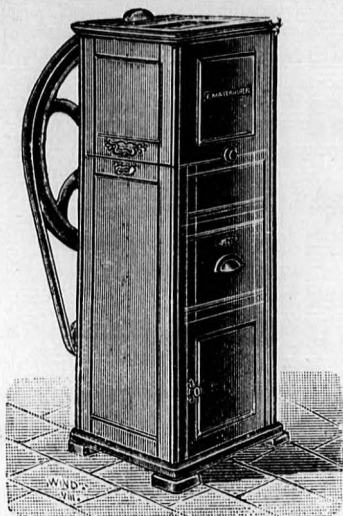
Bővebb értesítést ad: **MITTEMMANN ALADÁR** kir. főmérnök Kolozsvárt.

Szálloda eladás vagy bérbeadás.

A közismert „Zöldfa-szálló“ Pozsonyban f. évi május hó 1-jével kedvező feltételek mellett eladó vagy alkalmas bérlőnek haszonbérbe kiadó.

A szállóban több mint 80 vendégszoba, villamos világítás, fürdő, étterem, hávéház, több klubhelyiség és automobilszin van,

Közvetlen ajánlatok **dr. Samarjay Emil** ügyvédhez **Pozsonyban Szilágyi Dezső-utca 4. szám** alá intézendők, ahol a közelebbi adatok is megtudhatók.

Kávédaráló
kézi- és motorhajtásra.

Fagylalt-tartány.

Gyáralapítás 1850-ben!

BUDAPEST — WIEN

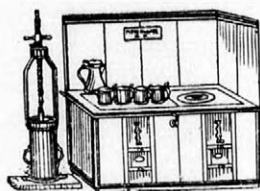
MAYERHOFER C. F.

Budapest, VI., Teréz-körút 28. sz.

Telefonszám 138 — 41.

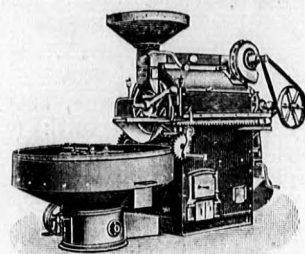
Teljes kávéházi és vendéglői modern konyha-berendezések és állandó kiállítás a legmodernebb konyhagépekben, ugymint: szab. kávészűrő és kávéhűtő készülékek, kávédarálók, habverők, továbbá kávéházi és vendéglői takaréktűzhelyek, valamint fagyasztó, jégapító és áttörő (paszirozó) gépek, fagylalt tartányok. Elismert I-ső rangú, saját gyártmányú jégsekrenyek és am. rendszerű hűtőházak, jég- és szénsav hűtéssel.

Képes árjegyzék minden cikkről külön, bérmentve.

Kávéházi takaréktűzhely és kávészűrő gép.

Képes árjegyzék minden cikkről külön, bérmentve.

Van Gülpen emmerichi pörkölőinek kizárólagos képvisellete.

Fagylalt gép.

GROSZ ÖDÖN

országos adás-vételi irodája
Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. sz.
Számos elismerőlevél!!

TELEFON — INTERURBAN

18—68, 19—73, 24—32, 86—40, 147—99.

Szálloda és vendéglő

eladás.

Megyeszékhelyen, jól jövedelmező, 32 vendégszobával bíró

szálloda és kávéház

berendezéssel együtt eladó. Átvételhez 90—100 ezer korona szükséges. Cim a kiadóhivatalban V. M. jelige alatt.

Rejtetes csapás a PATKÁNY és EGÉR! Ezek ellen legjobb szer a

„DANYSZ VIRUSZ”

Feltalálta dr. Danysz, a Pasteur-intézetből Párisban. Más állatra és emberre ártalmatlan. **DANYSZ VIRUSZ** kapható minden gyógyszerárban és drogériában. — Nagyban raktár: **G. és R. Fritz-Pezold és Süss A. G. Wien 1.** (csak gyógytárak részére) és **Török Józsefnél, Budapest, VI.** Franc Wilhelm Co. Wien, III/2.

Szalvétákat eredeti Japánpapirból legolcsóbban szállít czégnyomással is. Nagy választékban papírlap, mez-tányérok, sütemény-kapszlik, torta, hal és tányérdiszpapírok, papillottok, kész étlapok, menü-kártyák, konyha-söntésivek és könyvek, bon-block minden nagyságban és színben, ruhatárszámok, 0/o bérletfüzetek, levélpapír és borítékok, szivarszipkak kívánatra czégnyomással is, francia szalmaszopokák, fogvájók, ujságtartók, íróablak, kréták, szivacsok, Hektográf-cikkek, stbit olcsó, szabott árak mellett gyorsan és pontosan szállít

Berkovits Károly, Budapest, VII., Sip-utca 5. sz.

Hektográf-részlítő, irodai, éttermi, kávéházi és cukrászdai cikkek raktárak Kívánatra árjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

Vendéglő eladás.

Budafokon jömeneteli vendéglő, mely kávéházzal és a helység **uri-ksszinójának** helyiségeivel is kapcsolatban van, családi körülmények miatt eladó. A vételhez nem nagy tőke szükséges. Bővebb felvilágosítás nyerhető **ö.zv. Wagner Ferencné** (Budafok, villamos vasúti megálló).

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Figyeljünk

HAZAI IPAR
VÉDJEGY.

Piatnik Nándor és fiai buda-
pesti magyar játékkártyagyár
gyártmányainak valódiságára.
Övökodjunk a rossz
= utánzásoktól. =

Magyar játék-kártya-gyár
Piatnik Nándor és fiai
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 17.
Telefon: 63-56. Alapították 1824.

HAZAI IPAR
VÉDJEGY.

Med. univ.

Dr. Weingruber Armin
fogorvos és operateur

kép. tiszt orvos, középisk. közegészségtan-tanár, ny. cs.
és kir. I. oszt. eszredorvos

Rendel: Budapest, IV., Gizella-tér 2. szám alatt
d. e. 9-től 1 óráig és d. u. 8-tól 6 óráig.

A városligeti GYÓGYFORRÁS

szénsavval telített, kellemes ízű

ILONA

artézi ásványvize legyen mindennapi itald.

Megrendelési czim: **ARTÉZIA R.-T. BUDAPEST,**
VII., EGRESSY-UT 20/c. Telefon 50-72.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!

1904. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői
KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY-forrás

szénsavval telített ásványvize hasznos ital étvágyzavaroknál
és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegész-
ségesebb asztali és borviz. Hathatós szomjcsillapító. —
Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen
árjegyzést. — Széneavteltetés-nélküli töltés is rendelhető, mely
hasonló enyhésége folytán pótolja a francia Evian és St.
Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat Budán.

Tokaji Bortermelők Társasága R.-t. Tokaj.

Ajánlja kiváló minőségű valódi

TOKAJI BORAITEzen felséges ital adja meg a kellő kedvet az igazi mulatságra.
Előkelőbb és olcsóbb ital, mint a pezsgő.

Próbarendelésre alkalmas hordócskák:

60 liter 1908. évi asztali bor K 56.10
60 liter 1907. évi pecsenye bor K 66.—

Próbarendelésre alkalmas ládaküldemények:

20 palack 0.7 l. 1904. évi szamorodni bor K 31
12 palack 0.5 lit. 1904. évi 2 puttonosédesaszubor K 33

Különlegesség:Herceg Windischgraetz-várpincészet eredeti töltése
rajnai üvegekben. — Kiváló tokaji pecsenye-bor:

0.7 literes palackja . . . 1.15 korona
0.35 " " . . . 0.65 "

Egy próbálada 40 palack.

Hordóért, ládáért, csomagolásért semmit sem számí-
tunk fel. A megrendelő vasuti állomásáig teheráru-
ként bérmentve szállítunk minden küldeményt.**Modern vendéglők és szállodák**

nem vesznek már többé jeget, hanem egy hűtőtelepet
rendeznek be ezzel maguk állítanak elő hideget és jeget.
A géppel való hűtés olcsóbb, tisztább és egészségesebb
a jég-hűtésnél. Egy géppel, mint egy központból a sör,
bor, hus, tej, zöldség külön-külön hűthető és még jég is
előállítható. Régi jégszekrények és hűtőkamrák géphű-
tésre átalakíthatók. Speciális gép kávésoznak és ozuk-
rászoknak. — L. A. RIEDINGER, AUGSBURG, (Német-
.. ország) hűtőgépgyár magyarországi vezérképviselete: ..

Gellért Ignác és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 41. — Telefon 12-91.

Kedvező fizetési feltételek! Gyors szállítás!
Előkelő referenciák! Messzemenő garancia!**HUBERT J. E. POZSONY**

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

ALAPITTATOTT 1825.

KÖLÖNLEGESSÉGI JEGY: "GENTRY-CLUB"

A BUDAPESTI ORSZÁGOS KASZINÓ PEZSGŐJE.

TRANSYLVANIA SEC

Louis François & Co.

császári és királyi udvari szállítók,
Fülp Szász Coburg Góthai Herczeg Ö Fensége szállítói

BUDAFOK.

16 elsőrendű kitüntetés.

□□□ Hors Goneurs. □□□

FÓRAKTÁR:

VÉDJEGY.

VEZÉRKÉP ISELŐSÉG

BORHEGYI FERENCZ

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1.

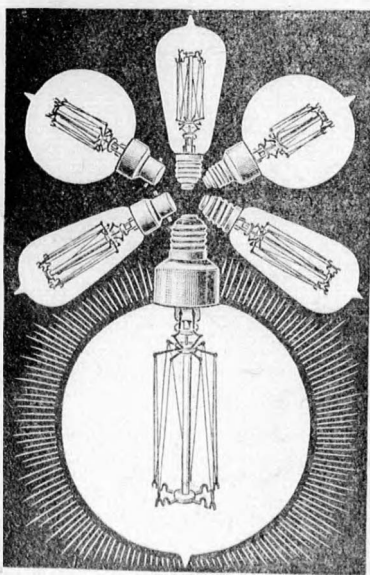
Sürgőnycim: François Budafok.

RUDA ES BLOCHMANN UTODAI

BUDAPEST, V., AKADEMIA-U. 16.

TELEFON: Budafok 15. szám.

„TUNGSRAM“ WOLFRÁMLÁMPA

1 Watt

áramfogyasztás.

Kávéházak, vendéglők, áruházak, irodák stb. világítására a legalkalmasabb és immár nélkülözhetetlen.

Szép, kellemes, fehér és állandó fény.

Kapható minden villanyfelszerelő és műszaki üzletben.

70%

áramköltség-megtakarítás.

Egyesült

izzólámpa- és Villamossági Részvénytársaság
UJPEST.

Telefon 78-52, 78-53, 78-54, 10-01. Sürgőnycim: AMPÈRE.

Az egyetlen humoros szépirodalmi s művészeti képes hetilap a

MÓKA

Főszerkesztő: Hangay Sándor.

Munkatársai a legkitünőbb hazai humoristák és rajzolóok. A külföldi vidám irodalom jeleseit pedig legjobb nevű fordítóinkkal tolmácsolatja.

Aki igazán és jól akar mulatni, rendelje meg a Mókát, a világ legszebb kiállítás és legolcsóbb képes hetilapját, 24 oldal szöveggel, 12-14 rajzzal és színes képekkel jelenik meg minden szerdán.

Minden legalább féléves előfizetőjének karácsonyi ajándékként két moderu szépirodalmi könyvet ad.

Magas irodalmi és művészeti színvonala biztosítja a Mókát, hogy minden művelt uri család kedvence legyen.

Előfizetési ára:

egész évre . . . K 10.—
félévre . . . „ 5.—

negyedévre . . . K 2.50
egyes szám 20 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ul., Teréz-körút 38. . . Telefon 22-63.

